

Türkiye'nin Suriyeleştirilmesine hayır!

sayfa 8-9

Gerçek

Ekim 2015 / Sayı: 72

www.gercekgazetesi.net

Devrimci İşçi Partisi'nin merkezi yayın organıdır.

iletisim@gercekgazetesi.net

Fiyatı: 1 TL

Barış istemek yetmez! AKP'yi yenmeden savaş bitmez!

AKP'yi yenmek ve hesap sormak gerek!

Erdoğan kendi ikbalini korumak için ipe sanıldı. Halk "ip politikası"na alıştı. 2011'de Bahçeli ile karşılıklı kimin Abdullah Öcalan'ı asacağını tartışmış, meydanlara, kürsü önlerine yağlı urganlar fırlatmışlardı. Her seçim dönemi o tartışma hortluyor. Ama gel gör ki Erdoğan kimseyi asamıyor. Bunun yerine bir yöntem buldu: yaşayanın boynuna ip takıp öldüremiyor, ama adamları ölünün boynuna takıyor ipi, bir akrebin ardından sokaklarda sürüklüyor. Rojava'da mayına basıp hayatını yitiren bir gencimizin, Aziz Güler'in cenazesini doğduğu büyüdüğü, yurttaşı olduğu ülkeye salıvermiyor devleti yönetenler. Cesedi Şırnak sokaklarında sürüklenen Hacı Lokman Birlik gibi

olacaksa, gelmesin daha iyi. İpler ve cesetlerle politika yapıyor Erdoğan ve AKP.

Neden? Çünkü ortada bir ikbal sorunu var. Ama bir de siyasi koşullar Erdoğan'ı ayakta kalmak için çarpışmaya itiyor. Önce bütün bir halk olarak Kürtlere saldırdı. Sonra döndü kamuoyu yoklamalarına baktı. Tık yok. Şimdi tam Suriye içinde bir savaşın hazırlıklarını ilerletirken Rusya önünü kesti. Suriye'ye giremeyen Erdoğan, 1 Kasım'dan da istediği sonucu alamazsa Türkiye'yi Suriyeleştirmek isteyecektir. Nitekim Özel Harekâtçıların bir sağlık ocağının bahçesinde tek bir getirerek tüfekleriyle havayı taradığı görüntülerden (izleyen herhangi bir yabancı için bu bir DAİŞ videosundan

farksızdı) komutanın telsizde askerlerine "Allah için vurun kafire" diye seslenmesine, öldürülen kadın gerillanın çıplak bedeninin teşhirinden HDP binaların yakıtılmasına, Cizre'de "hepiniz Ermenisiniz" anonsları eşliğinde ilçeye kurşun ve bomba yağdırılmasından insanların zırlı araçların peşinde sürüklenmesine kadar adeta planladıkları Suriyeleşmenin fragmanını yaşıyorlar bize.

Türkiye'nin Suriyeleşmesi, Esad'la DAİŞ'i bünyesinde sentezlemiş gerici, baskıcı, mezhepçi ve tekfirci (bir halkı Zerdüşti diyerek aşağılamaya çalışan bir liderin, vurun küffara diyen askerleri) iktidar aracılığıyla hazırlanıyor. Bu gidişat durdurulmalı. İp ve ceset politikasına, Suriyeleşme tehdidi-ne karşı hem sandıkta hem sokakta hem okulda hem fabrikada karşı koymalı. Ve mutlaka ama mutlaka tüm bunların hesabı sorulmalı.

Devr-i Sabık yaratmalı. Yani koskoca bir 13 yıl boyunca halk-

tan çalınan her kurşun, cemaat ne istediye Erdoğan ne verdiye hepsinin, tüm Gezi şehitlerinin, cephede ölen her askerin, evinde, sokağında, mahallesinde, memleketinde katledilen her Kürt gencinin, çocuğunun, kadınının, yaşlısının, tutuklanan gazetecilerin, siyasetçilerin, bilim insanlarının, öğrencilerin hayatlarından çalınan her bir günün, emperyalistlerle ve Siyonistlerle gizli açık yapılan tüm anlaşmaların, Roboski'nin, Reyhanlı'nın, Suruç'un, kayırdıkları patronların faili olduğu iş cinayetlerine kurban verdiğimiz her bir işçinin, iktidarın kolektif azmettircisi olduğu her kadın cinayetinin, rant için kesilen her ağacın, halkı kandırmak için milyonlarca doların akıtıldığı havuzların, yandaşlara peşkeş çekilen her ihalenin ve yapılan tüm haksızlıkların hesabı sorulmalıdır.

Bunu ancak ve ancak saydığımız haksızlıkların hiçbirinde suçlu ve çıkarı olmayanlar yani işçiler,

emekçiler ve ezilen kitleler yapabilir.

MHP, AKP'nin koltuk değneği. Kılıçdaroğlu "devr-i sabık yaratmayacağız" diyor. Yani bugünün iktidarını düşürüp tarihe havale etmeyeceğiz diyor. Neden? Çünkü TÜSİAD "istikrar" istiyor, Kılıçdaroğlu da o ne isterse onu istiyor. Tayyip Erdoğan'la düzenli geçiş yapacaklar, bir gün günü gelince Erdoğan "saray" diye anılan kâşanesinden elini kolunu sallayarak çıkacak. Hayır! Erdoğan ve bakanları ve oğulları bu zulüm ve hırsızlık sisteminin hesabını vermeliler. Öyle ellerini yıkayıp temize çıkmak yok. Yüce Divan kurulmazsa halk soracaktır kendi mahkemelerinde hesabı.

Oyumuzu HDP'ye vereceğiz. Çözümü işçide emekçide arayacağız. Devrimci İşçi Partisi işçi emekçi çözümünün ön safında yerini almaya hazırlanıyor.

İşçi sınıfı mücadeleleri, fabrikalardan haberler 2-3

Dünya kazan devrim kepçe 4-5

Suriye'de makas değişimi 6

Trotsky Bienal'de! 10-11

1965 seçimlerinde Türkiye İşçi Partisi 12

Metal fabrikalarından haberler

Tofaş'tan bir işçi

Yeni modelin üretimini başladı, hem mesailer hem baskılar arttı

Türk Metal kendi üyelerine 150 TL hediye çeki verdi. Bu hediye çeklerini işyerindeki temsilcilik odasında vermeye kalkınca tepkiyle karşılaştılar. Yönetim tabii ki bu tür şeylere sessiz kalıyor. Alttan alta Türk Metal'e geri dönüşlerin olmasını umuyor. Çelik İş

ise yetersiz bir görüntü sergiliyor. Son dönemde Koç'un fabrikaya gelmesinin ardından yeni modelin üretimini başladı. Sürekli mesaiye kalıyoruz. Vardiyada dört gün üst üste gece dörtte işten çıkılıyor. Savunma almalar devam ediyor. En son bayramda üç gün mesaiye gelen oldu. Dörtte paydos vardı, arıza oldu diye altıya çektiler. Kalmayanlara tutanak tuttular. Bu tutanaklardan bir şey çıkacağı yok ama işçilerin gözünü korkutuyorlar. Yeni giren işçilerin pek çoğu yoğunluğa ve baskıya dayanmıyor, ayrılmayı düşünüyorlar. İşçiye yeniden direnç katacak bir sendikaya ihtiyaç var.

Bursa Prysmian'dan bir işçi

Birleşik Metal'e katılan Oyak Renault işçileri hoşgeldiniz!

Ağır ağır geldiler, sonra her gün geldiler, artarak geldiler, kadınları, çocukları ve alkışlarıyla, yoğurt mayalar gibi geldiler, pişkin ekmekleri bölüp de paylaşır gibi su gibi ateş gibi her gün yeni ağızlar eklendi ağızlarına, yeni yollarla tanıştı ayakları, her gün yeni kabuklar çatladı yeni kulaklar işitmeye başladı söylediklerini. Ve adını değiştirecekler bu köle düzeninin...

Hoş geldiniz Oyak Renault'nun kararlı ve yiğit işçileri, sınıf kar-

deşlerim. Bundan sonra söz söyleme sırası bizlerde. Müsaade edilmez deneni müsaade beklemeden yaptınız, olmaz deneni oldurdunuz. Yıllardır kanımızı

emen MESS! Titre! Metal işçisi birleşerek büyüyor. Çaldığım alının hesabını sormaya, hak ettiğini almaya geliyor. Bundan sonra söz de karar da bizim!

Kocaeli-Gölcük Ford Otosan'dan bir işçi

Bu davadan dönmeyiz

Bir tarafta işçiyi asla düşünmeyen yönetim, bir tarafta işçiyi parayla satın almaya uğraşan Türk Metal, bir tarafta da derdine çare arayan işçi...

Bize eylem döneminde istediğimiz sendikaya geçme hakkımızın olduğunu söyleyen fabrika şimdi Türk Metal ile el ele vermiş, herkesi Türk Metal'e döndürmeye çalışıyor. En son oynanan oyun, Türk Metal'e geçenlere

Kurban Bayramı'nda 150 TL'lik erzak çeki dağıtımı. Türk Metal'e geçen ve Türk Metal'de olan bütün işçilere çek verilirken boşa ya da herhangi bir sendikaya bağlı bulunan işçilere bu çek verilmedi ve fabrika yönetiminden ses çıkmadı.

Türk Metal'e geri dönüşler oldu ve bu dönüşlerin büyük çoğunluğu küçük şehirlerden gelen ve gerçekten çalışmak zorunda

olan insanlar. Çoğu kişinin psikolojisi bozuldu. Giderek artan mobbing uygulamaları, Türk Metal temsilcilerinin sahte yakınlaşmaları, yapmacık tavırları çekilmez hâle geldi.

Aylardır işçi sirkülasyonu var fabrikada. Gelen durmuyor, duran da biraz kendini toplayıp çıkmanın peşinde. 18-40 yaş aralığında insanlar işe başlıyor. Büyük bir kısmını çoluğunu çocuğunu büyütmiş eve katkıda bulunmak isteyen kadınlar oluşturuyor. İşe her başlayan da "Bu kadar olduğunu tahmin etmiyorduk" diyor.

Yukarıdan gelen baskıların yanı sıra Birleşik Metal'in ilgisiz ve pasif tavrı da Türk Metal'e dönüşlerin sebebi oldu. Ama emekçinin davası ortada duruyor. Bu davadan dönmeyiz diyen arkadaşlarımızla 2017'ye kadar büyük bir yol kat edeceğiz. Zafere giden yolda çekilen çile kutsaldır.

Oyak Renault'dan bir işçi:

Türk Metal'in son çırpınışları

Renault'da gittikçe tükenen Türk Metal yeni sendikacılar atamış. Hepsi de eylemlerde ön planda olup Türk Metal'e hakaret, küfür eden adamlardan oluşuyor. Akıllarınca kaleyi içten fethedecekler ama böyle yaparak kendilerine ve seçtiklerine daha çok cephe aldığımızı düşünemeyecek kadar da akılsızlar. Birleşik Metal'e geçişler hâlâ devam ediyor. Çoğunluğu sağladık. Kafamız artık rahat. Yılbaşında iki haftaya yakın duruş gözüküyor her

sene olduğu gibi. Ağustosta olduğu gibi birlik beraberliğimizi koruyarak ve güçlendirerek yeni yıla gireceğiz. Sağlam adımlarla yürüyoruz. Güzel günler göreceğiz güneşli günler hem de çok yakında!

Bursa'dan Pres Metal işçileri

Büyüyen onların sermayeleri, küçülen ve sömürülen biz işçileriz

Selam olsun çeliği emeği ile dövenlere, selam olsun metal ateşini yakanlara, grevlerle selam duranlara ve duracak olanlara! Dünden bugüne umudu topraklara saçanlara! Renault'dan Tofaş'a büyük metal grevinde Türk Metal çetelelerine fabrikaları dar edenlere! Pres Metal'den biz de varız bu haklı mücadelemizde!

Tofaş'a, Renault'ya ve Mako'ya yedek parça üretiyoruz. Fabrikamız 2014/2015 Bursa kalite ödülü aldı, işçiler ise asık, yorgun, üzgün, hayat şartlarının kırsıklıklarını aldı yüz ifadelerine fazla mesailerle. Türkiye'de yedek parça üretiminde üçüncü olduk. Büyüyen onların sermayeleri, küçülen ve sömürülen biz işçileriz. Bir de başımızda kaizen (sürekli iyileştirme) diye bir bela var. Yani büyümelerin akıl küpleri biz işçiler, kaizen denen şey ise fabrikada üretim alanlarında fabrikayı daha fazla nasıl kârda ve verimde

tutarız, nasıl işçiler arasında rekabet yaparız düşüncesiyle oluşturulan bir bela! Yılda en az iki kere kaizen yapmak zorundayız. Ödül olarak bir akıllı telefonla veya bir televizyonla avutuyorlar bizleri. Onlar ise sermayesine sermaye katıyorlar. Ayrıca gece vardiyasında çalışıp bir de üstüne dört saat mesai eklenmesi kaza riskini artırıyor. Onlar için üretim hızlansın yeter. Uykusuz kalmışsın, çocuklarının eşinin yüzünü görememişsin ne önemi var! Cuma günleri Cuma namazına giden işçilerin bir saat mesailerini kesiyorlar. Sınıfsız ve sömürsüz bir dünya için örgütlenmeye, mücadeleye...

İstanbul Bağcılar'dan bir metal işçisi

İşçiye gelince ne hukuk ne de adalet!

Ben Bağcılar'da bir metal işçisiyim. Fabrikada seri üretim yapıyoruz, çok dalgınlık oluyor. Zaten önlem falan yok. İş kazası geçiren oluyor. İş kazası geçirdiğimizde patron bir gün izin veriyor. Kendi adamını peşimize takıp, hastanede

iş kazası dememizi engelliyor. Hastane zaten patronun dostu. Nerede hukuk? Nerede adalet? İşçiye oldu mu, tüm yasalar fasa fiso. Yasalar sadece göstermelik. Vatandaşlık değil, kölelik sistemi bunun adı.

Mücadele ver ateş bize
En büyük can suyunu ver
Toprağa işle bizi kavgayla
Aç kalsak da yılmadan
Lazım bize çelik yumruklar

İnsan ateş ver yarınlar için bize
Şanlı bir kavgaya var zulme karşı
Çelik eğilir çarkın dişlerinde grev ile
İnsan korkma görülen ki.
Sevda görülen ellerin
İnan nasırlı ellerin gücüne ve
Ne de kork o zulmün ateşinden
İşçiler ateş verin metale
Ne eğilelim ne de çürüyelim bu sömürü çarkında

Son kavgaya hazırız
En son biz de varız bu kavgaya
Sen neredesin nasırlı ellerinle çelik yumruk
İnan ki toprağa, inan ki suya, inan ki yeşerelim kavga da..

Metal İşçisinin Sesi

Bursa'dan bir metal işçisi

Fabrikalardan haberler

Devrimci İşçi Partisi Tuzla bürosunun açılış etkinliğinde buluşalım!

Tersane ve sanayi bölgesi Tuzla ve Pendik bölgesinde, işçi sınıfı düşük ücretlerle, uzun çalışma saatlerinde, kötü koşullarda çalışıyor. Sık sık iş kazaları yaşıyor, kardeşlerimiz iş cinayetlerine kurban gidiyor. Hiçbirisi kader değil! Değiştirmek ellerimizde! Tüm mücadeleci işçileri ve Tuzla/Pendik halkını açılış etkinliğimize bekliyoruz.

Konuşmacı:
DİP Genel Başkanı
Sungur Savran

Tarih: 17 Ekim Saat: 18:00

Adres: İçmeler Mahallesi Ankara Caddesi
Gediz Sokak No: 1/3
İstanbul/Tuzla - Üstüçmeler
İletişim: 0530 112 91 09

İdevit Seramik'ten işçi

Patronun keyfi uygulamalarına ancak örgütlü olursak karşı koyabiliriz

Ben İstanbul Tuzla semtinde bulunan İdevit Seramik fabrikasında çalışıyorum. İdevit aslında mücadeleci işçilere yabancı sayılmaz, çünkü patronu işçi düşmanı Serapool Fabrikası'nın sahibinin kardeşi. İşçilerin çalışma koşulları açısından bakıldığında şartlar tıpkı Serapool gibi, iyi değil. 10-15 ara-

sında kadın işçi çalışıyor. 10 kişi de Suriyeli işçi çalışıyor. İşçiye maaş ve asgari geçim indirimi veriyor başka sosyal hakları yok. Buraya daha önceden sendika getirmek istemiş işçiler fakat 30 kişinin hepsinin çıkışını vermişler. Benim çalıştığım dönemde de kalphanede işçiler ücretlerin adaletsizliğinden dolayı

üç gün iş durdurdu. Fakat patron, işine gelmeyen çıkar gider diye işçiye kapıyı gösterdi. Buradaki işçilerde de örgütlenme olmadığından patron keyfi uygulamalar yapıyor. Hayatın getirmiş olduğu ekonomik zorluklar, işçiyi onlar için biçilen bir yaşama itiyor.

dosyayı yine işleme koymuşlar. Bursa 13. İcra Dairesi'nde yine bu dosyaya itiraz ettim. İşverenin yapmak istediği, işçileri, emekçileri ezme. "Ben sermayeyim, benimle iyi geçinin iyi geçinmezseniz sürünüz." diyor.

Biz bu işyerinde, Gürsoy Me-Par Nakliyat'ta Tümtis Sendikası olarak örgütlenme yapmıştık. İki sefer yetki aldık fakat sözleşmeyi gerçekleştiremedik.

İşverenin itirazı üzerine 60 günde sonuçlanması gereken bir dava neredeyse bir yılı geçti sonuçlanmadı, hâlâ Yargıtay'dan sonuç bekliyoruz. 172 gün direniş yaşadık bir sonuç alamadık, mücadelemiz mahkeme yoluyla devam ediyor. Başaracağımıza inanıyorum.

ceğini söyledi. Biz bu olayda, sendikamızın lafının bile patronlara nasıl geri adım attığına şahit olduk. Şu anda ise bütün prosedürleri uygulamaya çalışıyor, talep ettiğimiz her şeyle ilgileniyorlar. Bu kazanımda, elbette ki bundan birkaç ay önce farklı şehirlerde hakları için greve çıkan metal işçilerinin payı var. Toksel Makina sendikalaşma deneyiminden bütün işçilere sesleniyoruz: Sendikalı olun, güçlü olun.

Ben İdevit Seramik'ten işçiyim. Toplam dokuz saat çalışma saatim var. Bir saati molada harcıyorum. Fakat bir saat molamı tam olarak kullandığım söylenemez. Üstelik sadece tek bir departmana da bağlı değilim. İş çok olan veya bir anda yoğun olan bölümlere yardım etmek de ayrı bir yükür benim için. Bunları yazma sebebim engelli kadrosunda olmam. Daha sağlıklı bir insan olsam belki bu kadar şikâyetçi olmam. Çok geç kapanış yapıldığı için ve temizlik görevlisi de az olduğu için bir takım işler benimle birlikte diğer çalışma arkadaşlarımı da etkilemekte. Maaş olarak iyi bir miktar kazansam da benden daha sonra işe başlayan çoğu insanla tecrübeli eleman olarak aynı kazanç içinde bulunmaktayım. Bunu da bir haksızlık olarak görüyorum. Kendimi tabii ki işçi olarak, emekçi olarak görüyorum. Bu sebeplere bir çözüm bulunması gerekiyor. Hak, emek böyle gasp edilmemeli!

Me-Par'da çalışmış bir işçi

İşverenden gözdağı, bizden mücadele!

GÜRSOY ŞİRKETLER GRUBU

Me-par

2011 yılı beşinci ayın 15'inde Me-Par Nakliyat'ta oto çekme bölümünde tır şoförü olarak işe başladım.

30 Haziran 2011'de kullandığım aracın plakasına 200 lira ceza gelmiş. Bu cezayı ödemişler. Ceza ödedikten sonra ben Me-Par Nakliyat'ta beş ay daha çalıştım ve bu zaman diliminde bana ceza-

yı ödemem konusunda hiçbir şey söylenmedi.

31 Aralık 2011'de Afyon'dan Bursa'ya seyir halindeyken Eskişehir İnönü'de tek taraflı kaza yaptım ve beni 3 Ocak 2012'de işten attılar. Çelik Kobra denilen bir firmada aracı tamir ettirmişler ve masrafi olan 12.500 lirayı bana icra yoluyla gönderdiler. Bu durum mahkemeye taşındı ve davayı kazandılar. Dava şu an temyizde, kararın sonucu ne gelecek bekliyorum. Bu arada bunlar yetmezmiş gibi bir de 200 liralık bir ceza için 2014'te itiraz ettim, 2015'te aynı

Toksel Makina'dan bir işçi

Sendikalı olduğumuzu duyunca tazminat vermeye razı oldular

Yaklaşık 6 yıldır Tuzla'daki Kimya Sanayicileri Organize Sanayi Bölgesi'nde bulunan Toksel Makina'da çalışıyorum. Fabrikamızın bu yılsonunda taşınacağı haberini aldığımızdan beri tedirginiz. İlk bu haber geldiğinde, işletme müdürü, bizimle yaptığı toplantıda

"Hiçbirinize tazminat vermeyiz" demişti. Daha sonra bizim sendikalı olduğumuzu duyunca ve de sendika fabrikamızda hızla üye sayısını artırınca, bayramdan önce bir toplantı daha yaparak bütün haklarımızın eksiksiz ödeneceğini, isteyen herkesin diğer fabrikada da çalışabile-

Serapool direnişinden bir işçi

23 Ekim'deki mahkemeye hazırlanıyoruz

Sendikalı olduğumuz için işten atıldığımız İstanbul Pendik'te bulunan fabrikamızda günlerdir direnişimizi devam ettiriyoruz. Direnişimizde pek çok adım ve evre geçirdik, pek çok baskıya maruz kaldık. İşverenimizin bizi attığı yetmiyormuş gibi hiçbir delil olmaksızın bize açtığı davalara gidip geliyoruz. Bizim açtığımız işe iade davasının ilk duruşmaları da farklı gruplar ve günler olmak üzere görüldü. Mahkemenin ikinci

aşamasının ilk duruşması ise 23 Ekim'de Kartal Adliyesi'nde gerçekleşecek. Tüm emekçileri birlikte bu hukuksuzluğa karşı mücadele etmeye çağırıyoruz.

Ataşehir'den bir turizm işçisi

Sorunlarımızı çözmemiz gerekiyor

Kurumsal bir şirkette çalışıyorum. Toplam dokuz saat çalışma saatim var. Bir saati molada harcıyorum. Fakat bir saat molamı tam olarak kullandığım söylenemez. Üstelik sadece tek bir departmana da bağlı değilim. İş çok olan veya bir anda yoğun olan bölümlere yardım etmek de ayrı bir yükür benim için. Bunları yazma sebebim engelli kadrosunda olmam. Daha sağlıklı bir insan olsam belki bu kadar şikâyetçi olmam. Çok geç kapanış yapıldığı için ve temizlik görevlisi de az olduğu için bir takım işler benimle birlikte diğer çalışma arkadaşlarımı da etkilemekte. Maaş olarak iyi bir miktar kazansam da benden daha sonra işe başlayan çoğu insanla tecrübeli eleman olarak aynı kazanç içinde bulunmaktayım. Bunu da bir haksızlık olarak görüyorum. Kendimi tabii ki işçi olarak, emekçi olarak görüyorum. Bu sebeplere bir çözüm bulunması gerekiyor. Hak, emek böyle gasp edilmemeli!

Ben İTÜ'de çalışan bir taşeron temizlik işçisiyim. Taşeron işçiliğinin tanımını tam da burada, hakkımızda "satın alma yöntemiyle gelen arkadaşlar" diye bahsedildiğinde anladım aslında. Taşeron demek, alın terinin ihaleye çıkarılıp piyasalaştırılması demekmiş, biz işçileri bölmek demekmiş.

İTÜ'den taşeron bir işçi

İTÜ'de söylemin uygulamaya geçirilememesi hali

Ben İTÜ'de çalışan bir taşeron temizlik işçisiyim. Taşeron işçiliğinin tanımını tam da burada, hakkımızda "satın alma yöntemiyle gelen arkadaşlar" diye bahsedildiğinde anladım aslında. Taşeron demek, alın terinin ihaleye çıkarılıp piyasalaştırılması demekmiş, biz işçileri bölmek demekmiş.

Taşeron işçilerin İTÜ yönetiminin gözünde hiçbir değeri yok, örneğin bizim dışımızda birçok yönetici, idari amir, personel okulun kreşinden lojmanına kadar faydalanabiliyor; okulda en ağır işleri yapan, hatta kimi yöneticilerin özel işlerinde dahi çalıştırılan biz taşeron işçiler okulun sağlık hizmetlerinden dahi faydalanmıyoruz. Örneğin İTÜ'de sağlık hizmeti veren Mediko'ya

gittiğimizde "Biz size bakamıyoruz" cevabıyla karşılaşıyoruz. Bizden kat kat daha fazla maaş alanlar, personel servisini kullanıyor, bizim personel servisini kullanmamız, ekstra yol parası aldığımız gerekçesiyle engelleniyor. Ekstra yol parası diye bize verdikleri ise sadece 40 lira. İlim irfan yuvası denen bir yerde bu muameleyle karşılaşmak, bunları yaşamak zorumuza gidiyor. Ben emeği sömürülen, alın teri ihaleye çıkarılan bir taşeron işçisi olarak bu yazıyı yazdım. Okuyan herkesin bu yazıdan bir ders çıkartması gerektiğini düşünüyorum. Çünkü İTÜ, bizi zor koşullarda ucuza çalıştırarak kendi sloganını hayata geçiremediğini gösteriyor. "Asırlardır Çağdaşlık"

Dünya kazan devrim kepçe

Yunanistan'da Çipras kazandı, halk kaybetti

Temmuz ayında Yunan halkının referandumda kemer sıkıma yüzde 62 oranında hayır demesine rağmen AB'nin dayattığı kemer sıkma programını (Üçüncü Memorandum'u) kabul eden başbakan Çipras, partisi Syriza içindeki isyana baskın seçimle çözüm buldu. 20 Eylül seçimleri neredeyse 25 Ocak seçimlerinin karbon kopyası gibi sonuçlar verdi. Syriza yine milliyetçi sağcı Anel

ile koalisyon hükümeti kurdu. Ama arada bir fark var: 25 Ocak sonrasında AB emperyalist burjuvazisine karşı zafer kazanmış bir halk vardı, 20 Eylül sonrasında ise yenilgiye uğramış bir halk. Şimdi gözler Üçüncü Memorandum'un işçi sınıfı ve halk düşmanı önlemleri uygulandıkça halkın saflarından gelecek politik dirence çevrilmeli.

Volkswagen'de "kral çıplak"!

Önce Volkswagen'in, ardından bir dizi başka otomotiv şirketinin dizel motorlarında egzoz gazı salımı ölçümleri için sahtekârlık yaratan bir yazılım geliştirmiş olduğu ortaya çıktı. Bu durumda on milyonlarca otomobilde standartlara uyulmamış oluyor! Bunun ne kadar öğretici olduğunu belirtmeye gerek var mı? Hızla sayalım: Birincisi, kapitalizm doğanın düşmanıdır. İkincisi, daima sahtekârlık yaptığı zaten bilinen küçük sermayeden farklı olarak kapitalist büyük şirketlere atfedilen "dürüst çalışır" imajı iflas etmiştir. Üçüncüsü, "Bizde alaturka kapitalizm var, gelişmiş ülkelerde her şey düzgün yürür" efsanesi çürümüştür. Dördüncüsü, Yunanlara "Onlar devlet borçla-

rını saklamışlar, işte böyle sahtekârlar" diyen Almanların kendilerinin nasıl sahtekâr olduğu ortaya çıktı. Beşincisi, Volkswagen gibi dev bir şirket (dünya piyasasında birinciliği Toyota'dan almak için mücadele ediyordu) bataabilir bile. On binlerce işçi için çok zor bir dönem başlıyor. Altıncısı, öteki büyük otomotiv şirketlerinde de sahtekârlığın ilk belirtilerinin ortaya çıkmasıyla birlikte zaten baş aşağı gitmekte olan dünya ekonomisine yeni bir darbe vurulacaktır. Kapitalizm sadece sınıf mücadeleleri ile değil kendi çelişkilerinin baskını altında da kıvrılıyor.

Japonya tırnaklarını törpülüyor

Japonya İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana, Anayasası'ndaki özel hükümler dolayısıyla ülke dışında askeri operasyon yapma hakkına sahip değildi. Son

yıllarda, ABD başta olmak üzere emperyalizmin Çin'i kuşatma ve yalıtma politikasıyla uyumlu biçimde Japon milliyetçiliğini hortlatmaya girişen

Başbakan Şinzo Abe, meclisten istediği yasa değişikliğini geçirdi. İkinci Dünya Savaşı'nda Nazilerin Avrupa'da uyguladığı mezalimin benzerini Asya'da uygula-

mış olan Japonya böylece yeniden saldırgan bir emperyalist politika izleyebilecek duruma gelmiş bulunuyor. Bunu şöyle görmek mümkün: ABD emperyalizmi yıllardır bağlamış olduğu saldırgan Japon emperyalizmi köpeğini Çin'in üzerine salmış bulunuyor!

Katalonya İspanya'yı sarsıyor

Avrupa Birliği her yerinden sarsılıyor. İspanya Aralık ayında genel seçimlerde sağcı hükümeti koymaya hazırlanırken, ülkenin ana özerk bölgelerinden Katalonya'da bağımsızlık yanlısı hareket güç kazanıyor. 27 Eylül'de yapılan bölge seçimlerinde bağımsızlık yanlısı ana liste yüzde 40, sol koalisyon CUP ise yüzde 8 aldı. Buna, Syriza'nın İspanya'daki kardeş partisi Podemos'un da içinde yer aldığı bir başka koalisyonun yüzde 9'unun bir kısmını da eklemek gerekiyor. Bağımsızlık yanlıları Katalonya parlamentosundaki 135 sandalyeden 72'sini de elde ederek hükümet kurmaya hak kazandılar. Bundan

sonrası patlamalı bir süreç. Bağımsızlık yanlıları seçime 18 ay içinde bağımsızlık ilanı vaadiyle girdiler. Bağımsızlık cephesinde yer alan CUP aynı zamanda işçi

sınıf merkezli, dış borca, AB'ye ve avroya hayır diyen bir hareket. Yani Podemos'tan daha solda. Katalonya İspanya'nın zayıf karnı olacak gibi görünüyor.

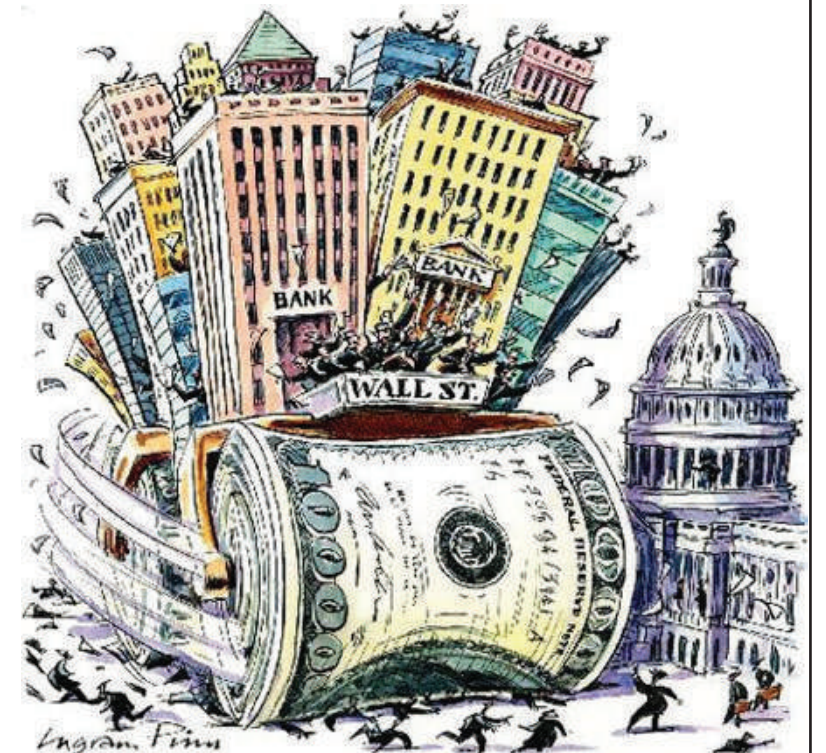

Fed madara oldu!

Amerika Birleşik Devletleri Merkez Bankası sistemi Federal Reserve (yaygın kısa adıyla Fed) 2008'den sonra sıfır civarında bir faiz haddi ile kibarca "miktar genişlemesi" adı verilen karşılıksız para basma politikası uyguluyordu. Bundan neredeyse iki yıl önce para basmaktan tedrici olarak vazgeçeceğini ve bir süre sonra faiz haddini de yükselteceğini açıklamıştı. İlk gerçekleştirildi. Geçtiğimiz bahar aylarında sıra faiz artırımına gelmişti. Kapitalist düzen hayranları, "Gördünüz mü, Amerika kendini yine kurtardı" diye zil takıp oynamaya başlamıştı. Oysa faiz haddinin artırılmasının ABD ekonomisinin sağlıklı bir büyüme patikasına oturmasıyla ilgisi yoktu. Bu kadar düşük faiz, para arzının genişlemesine yol açıyor, borsaları tehlikeli biçimde yükseltiyor, yeniden bir balon patlamasını olası hale getiriyordu. Fed bu tehlike gerçekleşmeden bu şişkinliği sarsıntısız biçimde söndürmek istiyordu. Ama bunu bile yapamadı! 2015 yılı boyunca devamlı Eylül ayında faiz artırımı olacak diye bek-

lendi. Ama Eylül geldi ve... Fed pas geçti. Neden? Çünkü Çin'in büyümesindeki ciddi yavaşlama, borsasının tepetaklak düşüşü, bunun başta Brezilya ve Endonezya gibi Çin'e hammadde ihracıyla yüksek büyüme hızı yakalamış ülkeleri çökertmesi, petrol fiyatlarındaki düşüşün petrol üreticisi

ülkeleri içine sürdüğü güçlükler, bütün bunlar dünya ekonomisini o kadar kırılğan kılıyordu ki, faiz artırımı bütün yapıyı nefessiz bırakabilirdi. Fed artırımı yapacak diye kapitalizm övgüsü yapanlar, ne oldu, sesiniz pek çıkmıyor! Depresyonun yedinci yılı doldu, faizler hâlâ sıfır!

Mülteci akını Avrupa'da safları netleştiriyor

Nobel Barış Ödülü'nü ciddiye alanlar hâlâ var olsa da, herhalde son on yılda sayıları iyice azalmıştır. Nitekim Ortadoğu'da milyonlarca insanın ölümünden sorumlu olan ABD emperyalizminin başkanı Barack Obama 2009 senesinde bu ödüle layık görüldüğünde yaptığı konuşmada kimi zaman savaşın da gerekli olduğunu söylemişti. 2009'dan bu yana Ortadoğu'da kanın durduğunu kimse söyleyemez. Obama'dan sonra yetmezmiş gibi 2012 yılında bir başka emperyalist odak olan Avrupa Birliği'ne, bir temsilcisine falan da değil, bizzat kendisine verilen Nobel Barış Ödülü, "barış" lafını ciddiye alan herkesin tüylerini diken diken etmiş olsa gerek.

AB'nin Arap devrimlerini boğmak ve yolundan çıkartmak için yaptıkları anlatılmakla bitmez. Libya savaşını o çıkardı. Tunus devrimini eski düzenin adamlarına o teslim etti. Suriye iç savaşı destek ile Suriye halklarının eli kanlı katilleri arasında kendine ilk sıralardan yer buluyor. Ama AB'nin kapıları göç yollarındaki mültecilere uzun süre kapalı kalmıştı.

"Aylan bebek ölmesin, yaşasın ve bizim için ucuza çalışsın"

Aylan bebeğin küçücük bedeninin kıyıya vurmuş fotoğrafı, kitlelerin homurtularını iyiden

iyiye yükseltti. Böylece AB, daha doğrusu AB'nin dizginlerini elinde tutan Almanya, hem bu hoşnutsuzluğun yükselişe geçmesini engellemek hem de yedek sanayi ordusunu ucuz işgücü ile takviye etmek için kapılarını mültecilere araladı. Sığınacak bir ülke bulma umuduyla "demokrasinin ve insan haklarının yılmaz savunucusu" Avrupa Birliği'nin sınırlarına varan mültecileri, AB'nin güler yüzü ile birlikte gaz bombaları ve dikenli teller karşıladı.

Hoş geldin tekmesi

Macaristan sınırında mültecilerin göç esnasında ne yaşadıklarına dair en çarpıcı görüntü ise faşist Jobbik partisinin televizyon kanalı NITV'de çalışan bir muhabirin, çocuğuyla beraber sınırdan geçmeye çalışan bir mülteciye çelme takıp, sonrasında ise küçük bir çocuğu tekmelemesi oldu. Ne bir muhabirin meczupluğuna bağlanabilecek, ne de Macaristan ile sınırlı görülebilecek bu görüntü, aslında Avrupa'da bir süredir büyümekte olan faşist ve proto-faşist hareketlerin varlığını hatırlatması bakımından dikkat çekici. Hemen hemen tüm Avrupa ülkelerinde mülte-

cilerin gelişlerinin başlamasıyla beraber çeşitli gruplar, güçleri ve taktiklerine göre değişen biçimlerde de olsa mülteci karşıtı bir siyaseti örgütlemek için hızla sahneye çıktılar. Macaristan'da Jobbik, Yunanistan'da Altın Şafak gibi faşist partilerin yanı sıra, Fransa'da proto-faşist Front National'in (Ulusal Cephe) lideri Marine Le Pen tüm sınırların kapatılmasını talep ederken, eski Cumhurbaşkanı ve yeni isimle Cumhuriyetçi Parti lideri Sarkozy ise mültecileri bir su kaçağına benzetti. Dahası aynı partinin eski sözcüsü ve Avrupa Parlamentosu milletvekili Nadine Morano, bir televizyon programı sırasında "Fransa beyaz ırkın ülkesidir" diyerek birdenbire tüm Fransa'nın gündemine oturdu.

Halkın uzanan kardeşlik eli

Avrupa gericiliğinin ve burjuva partilerinin gösterdiği tutum bu iken, Avrupa halklarının sergilediği tutum ise bambaşka! Mültecilerin Almanya'ya ve Avusturya'ya ilk girişlerinde onları "Göçmenler hoş geldiniz" pankartlarıyla karşılayan binlerden, Danimarka'da oluşan mültecilerle dayanışma ağlarına ve

mültecilere kapıyı ancak yarım yamalak açan hükümetlerini protesto etmek için çeşitli Avrupa kentlerinde meydanları dolduran kitlelere kadar Avrupa halkları, Suriye'den göçen kardeşlerini etkileyici bir dayanışma ruhuyla karşıladı.

Dahası mülteciler de, üzerlerinde yoğunlaşan devlet ve ırkçı şiddet baskısı altında, yumruklarını göstermeye başladılar. Suriyeli mülteciler, İtalyan devletinin bin bir çeşit ırkçılığı ve ayrımcılığı ile uzun süredir uğraşan ve oldukça mücadeleci bir gelenek yaratmaya başlamış olan Afrikalı mültecilerin izinden gidiyor. İlk önce Yunanistan'da, sonrasında ise Macaristan'da polislin kötü muamelesine eylemlerle cevap verdiler. Bu gelişme, henüz başlangıç aşamasında olmakla birlikte, önümüzdeki yıllarda artık bir Avrupa gerçeği haline gelecek olan mültecilerin, bir mücadele dinamiği olarak ortaya çıkmalarını da ciddi bir ihtimal olarak önümüze koyuyor. Dolayısıyla AB emperyalizmi ucuz iş gücü kazanayım derken çetin mezar kazıcıları da kazanmış olabilir. Birlikte göreceğiz.

Avrupa Birliği'nde çatlak

Emperyalist odakların en önemlileri arasında yer alan ve yıllar yılı Türkiye liberallerinin rüyalarını süslemiş olan Avrupa Birliği (AB), darbe üstüne darbe alıyor. Avro sistemi, uzun zamandır yaşadığı ekonomik krize dönem dönem siyasi bir kriz de eşlik eden Yunanistan'ın etkisiyle defalarca dağılmanın eşiğine geldi. Üstelik bu dağılma eğilimi sadece AB'nin bütünü için değil, tekil AB ülkeleri için de geçerli! Önce İskoçya, Birleşik Krallık'tan bağımsızlığın ucuna geldi; şimdi ise Katalonya'da İspanya'dan bağımsızlığı savunan partiler, bölge seçimlerinden parlamento çoğunluğunu elde ederek çıktılar. Avrupa bir yandan bu krizleri yaşarken diğer yandan da çoğunluğu Suriye iç savaşından kaçarak gelen mültecilerle başlayan kriz, Avrupa ülkeleri arasında uygulanan ve kontrolsüz geçiş demek olan Schengen sisteminin sonunu da ciddi bir olasılık haline getirdi. Bu kriz ile ilgili toplanan AB üyesi ülkelerin içişleri bakanlarının elde edebildiği ise yalnızca büyük bir hüsrana. AB, her yerinden çatır çatır çatır ediyor.

Almanya'nın 800.000 mülteci kabul edeceğini açıklaması ve Avusturya'nın da mültecileri ağırlamaya hazır olduğunu duyurmasından sonra yakıcı hale gelen, tüm AB ülkelerinin mültecilerin dağıtımında adil biçimde rol almaları talebi, başta Doğu Avrupa ülkeleri olmak üzere çeşitli ülkelerin sert itirazları ile karşılaştı. Bu sert itirazları yapan ülkelerden Polonya, kendisine ayrılan yaklaşık 10.000 kişilik kota yerine 2.400, Maca-

ristan ise kendine ayrılan yaklaşık 3.000 kişilik kota yerine 1.700 göçmeni ülkesine kabul edeceğini belirtti. Belki de en öfkelenendirici itirazı yapan Slovakya ise kendine ayrılan 1.500 kişilik kotayı kabul etmediğini ve yalnızca 200 Hristiyan'ı ülkesine kabul edeceğini bildirdi. Bu krize 14 Eylül'de Almanya, Fransa ve Britanya'nın çağrısı ile olağanüstü olarak toplanan AB Konseyi de pek bir çözüm üretmedi. Çeşitli ülkelerin itirazları sebebiyle 120.000 mültecinin tüm AB ülkelerine devletlerin gönüllülüğü aranmaksızın dağıtılması şeklindeki tasarı, ancak 40.000 mültecinin, devletlerin gönüllülüğü esasına dayanarak dağıtılması halini alarak kabul edilebildi. Üstelik böylesine önemli bir karar ilk kez oybirliği ile değil, Polonya, Macaristan, Çek Cumhuriyeti ve Slovakya'nın muhalefetine rağmen alındı.

Dahası, 800.000 mülteciyi ülkesine kabul edeceğini açıklamasından kısa bir süre sonra mülteci akışının fazla hale geldiğine kanaat getiren Almanya'nın sınırlarında binlerce polisi görevlendirip, kimlik kontrollerine başlayacağını açıklaması adeta bir domino etkisi yarattı. Avusturya ve çeşitli Doğu Avrupa ülkeleri de kimlik kontrollerine tekrar başlayacaklarını açıklarken, bu listeye Hollanda'nın da katılmasıyla Orta ve Doğu Avrupa ülkeleri için Schengen sistemi son bulmanın eşiğine geldi. Kriz öylesi vahim bir hal aldı ki son olarak Birleşmiş Milletler dahi AB'yi dağılma tehlikesine karşı uyararak zorunda kaldı!

Akdeniz'i yoksullara mezar olmaktan çıkaralım, yeniden devrimin havzası yapalım!

Üç yaşındaki Aylan Kurdi'nin Bodrum sahiline vurmasının ardından yükselen duygusal tepkilerin, kalıcı bir mücadele ile pekiştirilmemesi durumunda, göçmenlerin ve iltica hakkı arayanların sorunlarının yine hasıraltı edileceğinin bilinciyle Devrimci İşçi Partisi uluslararası işçi hareketinde tartışılmak üzere bir ilk program yayınladı.

Meseleyi kapitalizmin bir trajedisi olarak ortaya koyan ve emperyalizm kadar AKP hükümetinin de sorumluluğunu teşhir eden bir perspektifle sorunun nihai olarak ancak sosyalizmin uluslararası çapta zaferiyle sona ereceğini, sosyalizmin zaferine giden yolda da bir dizi somut acil tedbir ve talebin, her aşamada daha fazla işçi iktidarına bağlanarak formüle edilmesi gerektiğini vurguladı. Gerçek gazetesini internet sitesinden tamamını okuyabileceğiniz ve bu yazı ile aynı başlığı taşıyan 11 Eylül tarihli bildirimizde yer alan programın ana noktalarını aşağıda

yayınliyoruz.

● Avrupa yollarına düşmüş, çoğu Suriyeli ve Afgan mülteciler için her ülkenin işçi hareketinin Emekçi Dayanışması benzeri bir adla kendi ülkesinin topraklarından geçmekte olan sığınmacılara insani yardım, hukuki ve siyasi destek sağlaması.

● Türkiye'de de bu isimle sendikalar, meslek odaları, barolar, insan hakları kuruluşları gibi örgütlerin kuracağı, devletten bağımsız çalışacak, esas ağırlığı Suriyeli göçmenlerin çalışma, barınma, sağlık ve eğitim ihtiyaçlarına verecek bir örgütlenme oluşturulması.

● Türkiye'de var olan yaklaşık bir milyon ünite konut fazlasının, kapanmış dükkânlarda, pazar yerlerinin yakınındaki tenke barakalarda, neredeyse mağara kovuklarında barınmak zorunda kalan Suriyeli ailelere ve Türkiye'nin konut sorunu çeken yoksullarına tahsis edilmesi.

● Türkiye devletinin iltica politikasını toptan değiştirmesi, Doğu'dan sığınma talebiyle ge-

lenlere de mülteci statüsünü tanıması.

● Bir Ortadoğu ve Kuzey Afrika Göç ve İltica Fonu oluşturulması, bu bölgenin bütün ülkelerinin ulusal gelirlerinin belirli bir yüzdesini bu fona aktarması, bu fonun her ülkeye mülteci ve göçmen sayısına göre dağıtılması, Emekçi Dayanışması tarafından önceliklere göre tahsisi.

● Emperyalist ülkelerin ve Suud-Katar-Türkiye üçlüsünün Suriye muhalefetine desteğine son verilmesi, emperyalizmin bütün üsleri, orduları ve danışmanları ile bölgeden çekilmesi.

● Ortadoğu ve Kuzey Afrika çapında mezhep ve petrol savaşlarına karşı işçi-emekçi örgütleri, ezilen ulusların mücadelesi, kadın örgütleri, ezilen dini grupların (Alevi, Ezidi, Dürzi, Kıpti vb.) hareketleri ve bütün ezilenlerin temsilcilerini bir araya getirecek bir cephe inşası.

● Körfez şeyhliklerinin petrol ve doğalgaz zenginliğinin kralların, şeyhlerin ve emirlerin yağmasından kurtararak Ortadoğu ve Kuzey Afrika işçi, emekçi ve yoksullarının ihtiyaçları için ortak kullanıma sunulması.

● Özgürleşmiş bir Kürdistan'ın ve Filistin'in de içinde yer alacağı, Türk, Kürt, Arap, Acem ve Yahudi'nin, bağrında kardeşçe yaşayacağı Ortadoğu Sosyalist Federasyonu için ileri!

Suriye'de makas değişimi

Suriye'de iç savaşta yeni bir dönem açılıyor. Rusya'nın Suriye'deki üslerini güçlendirmesi, yeni bir hava üssü kurması ve havadan tekfirci, mezhepçi örgütlere karşı bombardımanlara başlaması, açılan yeni dönemin en çarpıcı görüntüsü olarak karşımıza çıkıyor.

Rus jetlerinin Suriye semalarından bomba yağdırmaya başlaması tekfirci ve mezhepçi örgütler için kötü haber. Esad için ise muazzam bir nefes alma olanağı. Ama bir zafer değil. Zira Rusya ile ABD'nin Suriye'nin geleceğine ilişkin izlenecek yol üzerinde asgari bir anlaşmaya vardığı görülüyor. Bu anlaşma ile Rusya'nın Suriye'de Esad'sız bir nihai çözü-

me, ABD'nin ise Esad'lı bir geçiş dönemine ikna olduğu anlaşılıyor. Böylece Suriye için kabaca şöyle bir yol haritası çiziliyor. DAİŞ ve El Nusra gibi örgütler tamamen yenilgiye uğratılmaya kadar Batı emperyalizmi Esad'ı devirme çabalarından vazgeçecek. Daha sonrasında ise Özgür Suriye Ordusu (ÖSO) gibi emperyalizm yanlısı Sünni mezhepçi örgütlerin siyasal sürece entegre edildiği bir yeni rejim inşa edilecek.

Anlaşmanın genel hattının bu yönde olduğu, Rus uçaklarının ÖSO mevzilerini bombaladığı haberlerinin başta ABD olmak üzere Batı tarafından şiddetle kınanmasından anlaşılıyor. Nitekim Rusya

da yaptığı açıklama ile DAİŞ ve El Nusra ile diğer terörist örgütleri vurduğunu söyledikten sonra ÖSO'yu terörist olarak tanımladıklarını ve bu örgütün Suriye'deki siyasi sürece katılmasını öngördüklerini özel olarak vurguluyor.

Bugün Rusya'nın bu kadar güçlü ve etkin bir şekilde Suriye sahnesine çıkması aslında Rusya'nın kendi gücünden değil, Suriye'de Batı emperyalizminin ve onunla birlikte hareket eden Suudi Arabistan, Katar ve Türkiye'nin başını çektiği Sünni mezhepçi eksenin sefaletinden kaynaklanıyor. Suriye'de Arap devrimini mezhep savaşına dö-

nüştürerek yozlaştırmayı başardılar ama destekledikleri mezhepçi güçlerin Esad'ı devirmesini sağlayamadılar. Suriye'de besledikleri kukla örgütler zayıfladıkça önce El Nusra, sonra da DAİŞ güçlendi. Emperyalistler kendi taşeronlarını bizzat eğitmek, donatmak ve savaşa sürmek istediler. Ürdün'den Suriye'ye yollananları Hizbullah yok etti. Türkiye'den eğitilip donatılıp gidenler ise DAİŞ'e ve El Nusra'ya katıldı. Sünni eksenine kalsa bu tekfircileri de sonuna kadar destekler ama emperyalizmin yeminli uşakları oldukları için elleri kolları bağlı.

Sünni eksenin en sefil duruma düşen unsuru ise Türkiye oldu. Erdoğan, Esad'a birkaç ay ömür biçmişti. Şam'da namaz kılacaktı. Şimdi belli ki hiç değilse geçiş süreci boyunca Esad kalıcı, kendisinin ise iktidardaki günleri sayılı. Baş düşman ilan ettiği, DAİŞ'ten daha büyük tehdit olarak bellediği Rojava Kürtleri ve onların partisi PYD ile askeri örgütleri YPG ve YPJ ise DAİŞ'e ve El Nusra'ya karşı göğüs göğse çarpışmada başarı sağlayan tek güç. Tabii ki Esad'ın Suriye Arap Ordusu ve Lübnan Hizbullah'ı dışında. Suriye-Türkiye sınırında güvenli bölge oluşturma projesi ise PYD'nin ilerleyişi dolayısıyla sadece Kürt kantonları arasında kalan Cerablus bölgesi için düşünülmekteydi. Bu olasılık da bölgede DAİŞ'le sadece Esad ve Kürtler savaşıyor diyen Rusya'nın Suriye'de doğrudan askeri harekât düzenlemeye

başlamasıyla "derin dondurucu"ya kaldırılmış gözüküyor. Türkiye'de iktidar cephesinde en büyük hayal kırıklığına uğrayansa hiç şüphesiz ki Erdoğan oldu. Rusya, uçaklarıyla bölgede DAİŞ ve El Nusra mevzilerini vurmaktan önce, gerektiğinde Suriye'ye savaş ilan edip seçimleri iptal ettirme seçeneğini cebinde tutan Erdoğan'ın artık kendi ikbali kesin bir tehlikeye düştüğü anda Türkiye'nin kendisini Suriyeleştirmekten başka bir radikal seçeneği kalmadı.

Bu da solda esen iyimserlik rüzgarlarına rağmen Suriye'deki makas değişiminin hiç de hayırlı sonuçlar vermeyebileceğini gösteriyor. Aksini ancak, Rusya'nın ve Esad'ın elde ettiği mevziler açıkça ABD emperyalizminin aleyhine elde ediliyor olsaydı düşünebilirdik. Oysa Putin, Suriye'de emperyalizme karşı değil son tahlilde emperyalizmle anlaşarak ilerliyor. Rusya askeri üslerini tahkim edip, bombardımana başladığı süreçte ABD'nin de Rojava'daki etkinliğini arttırdığını görüyoruz. İncirlik'ten sonra Diyarbakır hava üssünün de emperyalist uçakların operasyonlarına açıldığını öğreniyoruz. İncirlik'te yabancı personel için hazırlanmış bir çadır kent kalıcı mimari yapılara dönüştürülüyor. Suriye'de ve Ortadoğu'nun herhangi bir bölgesinde emperyalizmle onun işbirlikçilerini geriletmeden ve yenilgiye uğratmadan halkları aydınlık bir geleceğe ulaştırmanın bir yolu yoktur.

Rojava'da özgürlüğün önünde yeni engeller

15 Eylül günü ABD devletinin temsilcileri, Barzani ve PYD Eşbaşkanı Salih Müslim Erbil'de (Hewler) düzenlenen bir toplantıda bir araya geldiler. Toplantı sonucunda yapılan açıklamada, Kürdistan Bölgesel Yönetimi'nin eğittiği peşmerge güçlerinin Suriye'nin kuzeyine geri dönerek, PYD ile birlikte DAİŞ'e karşı savaşacağı ifade edildi.

Bu, ABD'nin Barzani üzerinden Rojava'yı kontrol altına almak için bulunduğu üçüncü girişim. Daha önce Temmuz 2012'de PYD ve Tev-Dem ile Suriye'deki Barzani yanlısı KDP ve ENKS Erbil'de bir araya gelmiş, bu toplantıya tarafsız bir arabulucu görüntüsünde Barzani önderlik etmişti. Bu toplantıda tarafların eşit katılımıyla 10 kişilik bir Kürt Yüksek Konseyi kurulması kararlaştırılmıştı. Ama Rojava'nın PYD'nin hâkimiyetinde ve Tev-Dem'in katıldığı bir yapı olarak ortaya çıkmasıyla Erbil anlaşması ölü doğmuştu.

Rojava'yı kontrol altına almak için yapılan ikinci girişim ise DAİŞ'in Kobani (Kobanê) kuşatması sırasında yapılan Duhok toplantısıydı. Kobani'nin içinde bulunduğu dramatik durumu Rojava'yı kontrol altına almak için bir fırsat olarak gören Barzani, yapmayı vadettiği yardım

karşılığında PYD'ye bir dizi şart dayattı. Kanton sistemi lağvedilecek, yerine Barzani'ye yakın güçlerin de PYD ile eşit temsil edildiği 30 kişilik bir konsey kurulacak, YPG/YPJ sistemi terk edilerek yine Barzani yanlısı peşmergelelerin de katılımıyla düzenli bir ordu kurulacaktı. Böylece Rojava'nın temsil ettiği tüm ilerici değerler tırpanlanarak Rojava, emperyalizmin bölgesel çıkarları için daha kullanışlı hale getirilecekti. Ama Kobani kuşatmasının kırılmasının üzerinden bir yıla yakın zaman geçmiş olmasına rağmen ne kantonlar lağvedildi ne de YPG/YPJ tasfiye edildi. Bu durumda Duhok anlaşmasının bulanık olan koşulları ne olursa olsun, ikinci turun da ölü doğmuş bir anlaşmaya konu olduğu geriye bakılıp söylenebilir.

Şimdi ise bir dizi faktör Rojava'nın kontrol altına alınmasını ABD'ye yeniden dayatıyor. YPG, DAİŞ'e karşı ABD'nin en önemli kara dayanağı iken Türkiye, İncirlik üssü nedeniyle ABD'nin hava dayanağı konumundadır. Türkiye'nin ise bu hâli ile Rojava'yı kabullenmediği, ona düşmanlık beslediği bilinmektedir. Bu çelişkili durumu ortadan kaldırmanın en kestirme yolu ise Rojava'yı Barzanileştirerek Türkiye için kabul edilebilir bir hâle

getirmektedir. Ayrıca Rusya'nın Suriye iç savaşına aktif olarak dahil olması da dengeleri değiştiren bir durum. Başından beri iç savaşın her iki tarafından da bağımsız olma gayreti içindeki Rojava'yı Rusya'ya kaptırma kaygısı da ABD için bir başka zorlayıcı sebep. Bütün bunlara iktidarda kalma mücadelesi veren Barzani'nin Rojava üzerinde hâkimiyet kurarak prestijini pekiştirme kaygısı da eklendiğinde en başta sözünü ettiğimiz Erbil toplantısının üze-

rine oturduğu zemin daha da netleşir.

Daha önceki iki girişimin de akıbeti ortada. Şimdi de Salih Müslim'in Amberin Zaman'a verdiği görüşme bu son toplantının da ölü doğduğunu gösteriyor.

PYD 6. Kongresini daha yeni yaptı. *Özgür Gündem* gazetesinin "Ortadoğu devriminin kongresi" başlığı ile manşetine çıkarıldığı bu kongrede PYD Eşbaşkanı Asya Abdullah şöyle diyor: "Halkımızın devam eden büyük

direnışı dört parça Kürdistan ve Ortadoğu'nun geleceğinin inşaatıdır. Rojava dört parça Kürdistan'ın, Ortadoğu halklarının ve kadınların demokratik kuruluş modelidir".

Şayet bunlar doğru ise, ne âlâ. Fakat zaman zaman PYD yöneticilerinin çekinmeden ifade ettiği gibi, Barzani ve emperyalizmle işbirliği gerçekleşir ve uzlaşmacı bir çizgiye oturulursa, geriye bu ilerici yönlerden hiçbiri kalmaz.

Erdoğan Türkiye'yi Suriyeleştirmeye çalışıyor!

Son bir ay içinde gerçekleşen birkaç olayla birlikte (HDP binalarına saldırı, Hürriyet'in iki kez basılması, gazeteci Ahmet Hakan'a saldırı) Tayyip Erdoğan'ın önderi olduğu siyasi hareketin yeni bir aşamaya girdiği gerçeği belirginleşti.

Gezi ile başlayan halk isyanından ve 17-25 Aralık'tan bu yana, Tayyip Erdoğan bir **delil karartma rejimi** kurmuştu. Ama derinden derine yürüyen bir başka süreç bugün su yüzüne çıkmıştır. Erdoğan, bir yandan da yeniden böyle bir isyan çıktığı takdirde, devlet şiddetinin yeterli olmayabileceği ya da devletin kendi yanında yer almayabileceği kaygısıyla **kendi sokak gücünü oluşturmaya yönelmiştir**. Bu anlamda, Erdoğan'ın kendi siyasi hareketine bağlı ya da müttefik sokak güçleri örgütlemeye girişmesi, kelimenin en dar anlamıyla devletin dışında bir **karşı devrim gücü** örgütlemesi anlamına gelir. Öyleyse, Erdoğan ve/veya AKP sıradan bir gerici güç olmaktan öteye geçiyor, açık ve aktif karşı devrimci bir güç hâline gelmiş bulunuyor.

Devlet şiddetinin ötesinde çete şiddeti

Erdoğan kampının potansiyel vurucu gücünü şu unsurlar oluşturuyor:

Osmanlı Ocakları: 2005'te bir dergi ile yola çıkan, "ocak" örgütlenmesine 2009'da girişen bu odak, esas atılımını son birkaç yılda yapmış durumda. Bugün 73 ilde örgütlenmiş olduğunu iddia ediyor. Osmanlı Ocakları'nın son dönemde en azından Hürriyet, HDP Genel

Merkezi ve CHP Sincan İlçe binalarına saldırıda aktif rol üstlendiği yaygın olarak belirtiliyor. Osmanlı Ocakları'nın kadroları anlaşıldığı kadarıyla Alperen Ocakları'nın altının ciddi şekilde oyulmasına ve kadroların daha büyük ekonomik olanaklarla cezbedilmesine dayanıyor.

Sedat Peker: Eskiden aynen Alaattin Çakıcı gibi mafyanın MHP'ye yakın duran kanadından olan Sedat Peker, son dönemde Tayyip Erdoğan'a yaklaşmış

bulunuyor. Peker'in birçok açıklaması siyasi partizanlığını açık seçik ortaya koyuyor. En son, terör karşıtı bir eylem düzenlemesiyle gündeme geldi.

İBDA-C: Kendi mitleştirilmiş önderine sahip olan İBDA-C (İslami Büyük Doğu Akıncıları Cephesi), kendine özgü bir doğrultusu olan, AKP'den önce doğmuş ve gelişmiş bir hareket.

Bu yüzden de Osmanlı Ocakları'ndan farklı olarak bir araç gibi değil **bir müttefik** olarak görülebilir Erdoğan kampı için. Ama hareketin, 28 Şubat döneminden beri hapiste olan önderi Salih Mirzabeyoğlu'nun 2013 Gezi isyanı sonrasında birdenbire yeniden yargılanmasının gündeme gelmesi, saliverilmesi (Temmuz 2014) ve hızla eski örgütlenme faaliyetlerine geri dönmesi Erdoğan kampının Gezi ile başlayan halk isyanına tepki olarak karşı devrimi bilinçli

tarzda örgütlemesiyle doğrudan ilişkili görünüyor.

Hizbullah/Hüda-Par: 1990'lı yıllarda devletin Kürt hareketine karşı kullandıktan sonra, 2000'de Abdullah Öcalan'ın ele geçirilmesinden sonra gereksizleştiği için ezdiği Hizbullah'ın canlandırılması, Kürt sorununun özgül karakteri dolayısıyla daha erken başlamış. Hizbullah yöneticileri 2011 yılında salıveriliyor; hareketin partileşmesi

2013'te oluyor. Ve ne tesadüftür ki, Gezi ile başlayan halk isyanı kontrol altına alınır alınmaz (Eylül), Ekim ayında Erdoğan (daha sonra Salih Mirzabeyoğlu vakasında olduğu gibi) bu partinin lideri Zekeriya Yapıcıoğlu'nu kabul ediyor ve görüşüyor. 6 Ekim 2014'te Kobani serhildanı başlar başlamaz milyonlarıyla sokağa çıkan halkın önüne Hüda-Par'ı sürerek devlet mücadeleyi şiddete sürüklemiştir. Böylece bir halk isyanı, iki silahlı güç arasında basit bir hesaplaşmanın kanallarına yönlendirilmiş ve Türkiye'nin geri kalanına (medyanın da yardımıyla) böyle sunulmuştur.

Erdoğan'ın önderliğindeki siyasi hareket böyle dikkat çekici biçimler altında kabuk değiştiriyor. Erdoğan iktidar meselelerine hiç de parlamentarist yöntemlerle yaklaşmıyor. Seçim yitiriyor, saymıyor. "Çözüm süreci" kuruyor, savaş çıkarıyor. Şiddeti yöntem benimsemiş örgütleri kendine taban yapmaya yöneliyor. İşçi hareketinin, ezilenlerin hareketlerinin, solun bunun sonuçlarını çıkarması yakıcı hâle gelmiş bulunuyor.

Armağan Tulun

Yerlerde sürüklenen insan onuru

Hacı Lokman Birlik'in 3 Ekim'de Şırnak'ta (Şirmex) çekilen fotoğrafını unutmayacağız. Görgü tanıkları önce ayağından vurulduğunu, ayağından akan kanı durdurmaya çalıştığı sırada üzerine defalarca ateş edildiğini söylüyor. Otopsi raporu, üzerinde 28 kurşun yarası olduğunu gösteriyor. O kurşunlar hepimize sıkıldı, hepimizin bedenini, yüreğini delik deşik etti. Akrebin arkasında sürüklenen yalnızca onun cansız bedeni değil, insan onuruydu.

Şimdi diyorlar ki Hacı Lokman Birlik hendeklerin kaldırılması için yapılan operasyon sırasında öldürülmüş. O hendekler olmasa, devlet terörü mahallelerin içlerine kadar girebilecek, Kürt halkı, Erdoğan'ın ikbal savaşına kim bilir kaç canını daha verecekti. Kadın erkek, genç yaşlı, çoluk çocuk bütün bir halk o hendekleri boş yere savunmuyor. Bir de silahlı olduğu iddiası var. O zaman cansız bedeni yerlerde sürüklenerek parçalanmayı hak ediyor, öyle mi? *Sabah* gazetesi, internet sitesinde 4 Ekim günü yayınladığı haberin başlığında ise "O fotoğrafın sırrı çözüldü" diyor. Çok tepki topladı ya, *Sabah*, üzerinde bomba düzeneği olması ihtimaline karşı, tüm dünyada uygulanan rutin bir uygulama bu demeye getiriyor! Madem öyle neden Davutoğlu çıkıp yalandan da olsa, hukuki ve idari soruşturma başlatıldığını, tasvip etmenin mümkün olmadığını söylüyor? Madem amaç bu, neden akrebin içinden çekilen videoda polis yerde sürüklenen ölüye ağza alınmayacak galiz küfürler ediyor?

Hacı Lokman Birlik'in fotoğrafı ilk değil, yıllar öncesinden hafızalara kazınmış başka bir fotoğrafı getiriyor aklı. 1992 yılında çekilen Cizreli (Cizîr) 16 yaşındaki zihinsel engelli Mesut Dündar'ın fotoğrafını. Mesut Dündar, defalarca gözaltına alınmış, ağır işkencelere maruz kalmış. Polisler bir seferinde evlerini basıp, Mesut'u akıl hastanesine yatırmak için geldiklerini söylemiş. Ama o inanamamış, kendisini öldüreceklerinden korkup hastane camından atlayarak kaçmış. O günden sonra oğullarını bulup polise teslim etmeleri için aile her türlü baskıya uğramış. Tehditler, işkenceler, her gün evlerinin basılması... Polisleri kapıya dayanmadığı gün ise rahat bir nefes aldıkları değil, endişe ile doldukları gün olmuş Dündar ailesi için. Polisleri büyük olasılıkla oğullarını bulduğu için peşlerini bıraktığını düşünmüşler. Ailesi oğullarını tekrar gördüğünde ise cansız bedeni polis tarafından panzerin arkasında sürükleniyormuş.

Mesut Dündar'ın katilleri, onun cenazesini üzerinden bütün bir Kürt halkının onurunu ayaklar altına almaya çalışanlar ne o gün ne de daha sonra hesap vermediler. Bugün de Davutoğlu'nun ya da düzenin başka temsilcilerinin "gereken yapılacak" minvalindeki sözlerinin bir anlamı yok. O akrebin içindeki polisler kimden emir alıyor? Birkaç kişinin yaptığı yanlış mı dediniz? Hacı Lokman Birlik'i sürükleyenlerle Mesut Dündar'ı sürükleyenler aynı kişiler mi? Ekin Wan'ın cenazesini çınlıplak soyup başında fotoğraf çektiler de mi aynı? Peki ya 2011'de başka iki cesedi ayaklarına halat bağlayarak sürükleyenler kimlerdi? Ve daha niceleri... Üst üste bu kadar olur mu? Bunun adı devlet terörü ve düzenin güçleri bu terörün hesabını sormaz, soramaz. Faille hâkimin aynı olduğu yargılama mı olur!

Hacı Lokman Birlik'in akrebin arkasından sürüklediği görüntülerin ardından Selahattin Demirtaş ve çeşitli HDP milletvekilleri her zaman barışı, kardeşliği, huzuru savunduklarını, bundan sonra da savunacaklarını ama halkın sabrının kalmadığını, öfkeli olduğunu söylüyor. Kürt halkı haklı, öfkesine kulak verelim. Barış istemek yetmiyor. Acıları dindirmek, savaşı bitirmek için AKP'yi yenmek, bu zamana kadar işlediği suçların hesabını sormak gerek. Bu hesabı ancak mücadele içindeki Kürt halkı ile birlikte emekçiler sorabilir. Şimdi insan onurunu yerlerde sürükleyenlere karşı birlik olma zamanı!

CHP ve MHP: AKP'nin koltuk değnekleri

7 Haziran seçimlerinde Erdoğan ve partisi AKP ciddi bir yenilgi almış, halkın çoğunluğu için çok olumlu bir atmosfer doğmuş, moraller hayli yükselmişti. Erdoğan'ın yenilmez ya da hâkimi mutlak bir diktatör olmadığı görülmüş, daha da önemlisi, doğru bir politika izlenirse hesap vermek üzere yargılanabileceğine dair umutlar güçlenmişti. Ne var ki, 7 Haziran sonrası ortaya çıkan bu olumlu tablo, mecliste bulunan diğer partiler tarafından Erdoğan ve AKP'nin yenilgisinin derinleştirilmesi doğrultusunda kullanılmadı ya da kullanılmadı.

Oguların da gösterdiği gibi özellikle sermaye partileri CHP ve MHP, bırakalım Erdoğan ve AKP'nin açmazını derinleştirmeyi, ona destek bile oldular. 7 Haziran sonrası sermaye örgütleri koro halinde "istikrar" talebini yükseltince düzen partisi CHP de kendini hep-ten koalisyon çalışmalarına verdi.

Dahası, Kılıçdaroğlu 17-25 Aralık, MİT TIR'ları konularını gündemlerine alsalar bile bu konuda "rövanşist olmayacaklarını" ifade ederek, Erdoğan ve AKP'yi rahatlatmaktan geri durmadı.

CHP, savaşın gölgesinde koalisyon görüşmeleri sürerken AKP'ye yönelik eleştirilerini yumuşattı. AKP'nin kötü gün dostu MHP ise, AKP ile başta Kürt düşmanlığı olmak üzere, işçi ve emekçi düşmanlığı zemininde bulundu. MHP, meclis başkanlığının AKP'ye geçmesine destek oldu. Böylece AKP'nin çökmüş moralinin düzelmesine önemli bir katkı sundu.

MHP, Suroç katliamı ve ardından başlayan çatışma süreci

ile ilgili araştırma komisyonu kurulmasını engellemek üzere AKP ile birlikte oy kullandı. Erdoğan ve AKP ile hükümet koalisyonu değilse de, fiilen bir savaş koalisyonu kurdu. MHP bir yandan Yargıtay Başsavcısını HDP'yi kapatmaya çağırırken, öte yandan da Kürt ileri için sıkıyönetim çağrısında bulundu. Oysa MHP'nin istediği sıkıyönetim, zaten çatışmalar başladığı günden itibaren Kürdistan'ın

birçok il ve ilçesinde "askeri yasak bölge" adı altında uygulanmaya başlamıştı.

Erdoğan "400 milletvekili olsaydı, böyle olmazdı" derken, MHP Kürtleri hedef alan ırkçı bir politika güderek, dikkatleri Erdoğan'dan uzaklaştırmaya çalıştı, bunu belli ölçüde başardı da. Böylece bir kez daha Kürt halkının tescilli düşmanı, Erdoğan'ın has dostu olduğunu gösterdi.

CHP ve MHP tezkereye evet oyu vererek Erdoğan ve partisi AKP'nin ikbal savaşına destek verdi. Bir düzen partisi olarak CHP, AKP'nin "terörle mücadele" demagogisiyle titleşime girerek ona ya-

kın duruyor. Oysa bugün "terörle mücadele" demek, başta Kürt halkı olmak üzere, bütün sömürülen ve ezilenlere savaş ilanı ve onlara karşı savaş araçlarının dizginsizce kullanılması demektir. Yeni 5 bin korucu, özel tim için 5 bin yeni kadronun gündeme gelmesi bu konseptin bir parçasıdır. Bu konseptte ortaklaşmanın mantıksal bir sonucu ise, Kürdistan'da keskin nişancılı, keyfi gözaltılı, sokağa çıkma yasaklı operasyonlara onay vermektir. Oysa AKP "terörle mücadele" adı altında bütün bu vahşi uygulamaları meşrulaştırmayı amaçlamaktadır.

Dolayısıyla CHP ve MHP, Erdoğan ve AKP'nin savaş ve "terörle mücadele" politikalarına verdikleri destekle; ölen her askerden, ölen her gerilladan, ölen her sivildenden AKP kadar sorumludur. Bu iki partiye oy veren Erdoğan'la, AKP'yle ve savaşla mücadele etmekten vazgeçmiş demektir.

Fırsat kaçırma:

7 Haziran'dan 1 Kasım'a HDP'nin politikası

7 Haziran seçimlerinde AKP ve Tayyip Erdoğan, büyük bir yenilgi aldı. 7 Haziran'dan bu yana 4 aydan uzun süre geçti ve Türkiye yeniden seçimlere gidiyor. Muhalefet partileri CHP ve MHP bir kenara, HDP'nin mecliste gösterdiği performansı incelemek gerekiyor.

7 Haziran'dan sonraki tabloyu hatırlamakta yarar var. Sonuçlar açıklandıktan sonra Davutoğlu konuşmasını cılız bir kalabalığa yapıyor, Davutoğlu'nun yanındakilerin suratı bir karış. Erdoğan, günlerce konuşma yapmıyor. İnine girmiş, ağzını bıçak açmıyor. Seçim sonuçlarından sonra AKP'nin

içi karışıyor. Arınç, medya önünde Erdoğan'ı suçluyor. Erdoğan ve AKP, hem moral üstünlüğünü hem de inisiyatifi kaybetmiş durumda.

Bu olumlu hava kısa bir süre sonra değişmeye başladı. HDP'nin istikrar adına meclisi çalıştırmaması, Gezi'den bu yana ülke gündemine giren, başta yolsuzluklar olmak üzere birçok sorunu dile getirmemesi tam bir politikasızlık örneğidir. Meclis, 29 Temmuz günü yapılan olağanüstü oturum dışında hiç toplanmadı. Başta, halkın reddettiği, istifa etmiş bir hükümet vardı. Onun başında da

Erdoğan'ın atadığı bir yaver. Erdoğan ise koalisyon kapılarını çoktan kapatmış, taktiklerini uyguluyor, savaşı çıkartmak için hazırlıklarını yapıyordu.

HDP 80 milletvekili ile AKP'nin suçlarını tekrar meclis gündemine getirebilir ve ardından geçici seçim hükümetine giren iki bakanıyla Erdoğan'ın savaş politikalarına çomak sokabilirdi. 17-25 Aralık operasyonu ortaya çıkan AKP'nin yolsuzluk dosyası apar topar kapatıldı. Bu suç dosyasının meclis gündemine getirilerek tekrardan açılması için bir hamle gerekiyordu, yapılmadı. Bu hamlenin önemini HDP anlayamadı. Erdoğan'ın koalisyon görüşmeleri esnasında kurduğu "Bana ve aileme dokunmayın" cümlesi, konunun Erdoğan'ın en hassas yanı olduğunun açık ispatıdır. Başta yolsuzluklar olmak üzere "AKP döneminde işlenen suçların peşini

birakın" demektir. HDP de maalesef öyle yaptı, 17-25 Aralık'ın, MİT TIR'larının, Gezi'de, Roboski'de, Soma'da katledilenlerin ve başka suçların hesabını sormak için çok önemli bir fırsatı kaçırdı. Esas politikasızlık, anayasal zorunluluktan kaynaklanan geçici seçim hükümetinde yaşandı. Partilerin milletvekilleri sayısına göre belirlenen hükümete HDP iki bakan ile katıldı. Erdoğan, inisiyatifi tekrar ele alabileceği pürüzsüz bir geçici hükümet için kolları sıvadı. HDP hükümete katıldı, Erdoğan'ın dileği gerçekleşmedi. Ancak kısa bir süre sonra halkı ikna etmekten uzak bir takım bahanelerle HDP'li bakanlar istifa etti. HDP'li bakanların istifası gerekçelerinden sonra "Ne değişti de istifa ettiniz?" soruları havada

kaldı. HDP'li bakanlar henüz sadece bir Bakanlar Kurulu toplantısına katılmıştı. Hâlbuki Bakanlar Kurulu'nda atanan Başbakan ve onun yaverlerinin suratına savaş suçlarını haykırmak, Bakanlar Kurulu'nu işlemez hale getirmek, onu sarsmak, tüm gericiliğini ortaya koymak gerekiyordu. Bu kürsüyü sonuna kadar, ezenlere karşı kullanmak gerekiyordu. Yapılmadı. HDP'li bakanlar istifa etmeyi tercih etti. Erdoğan için pürüzler kendiliğinden ortadan kalkmış oldu.

Bugün 7 Haziran'ın hemen ardından oluşan atmosferden bambaşka bir ortamda 1 Kasım'a gidiyoruz. 1 Kasım seçimlerinin bu açıdan 7 Haziran'ın bir tekrarı olmaması için bu muhasebenin yapılması gerekiyor.

Geleceğimizi kendi ellerimize almak için AKP'yi sandığa gömelim!

AKP iktidara geldiğinden bugüne aradan 13 yıl geçti. Bunca yıldır işçi ve emekçilere yönelik kölece çalışma ve yaşam koşullarını dayatarak, onlara hayatı zehir etti. Esnek ve kurlsız çalışmayı yaygınlaştırdı. Eğitim ve sağlık hizmetlerini tamamen paralı hale getirdi. Öyleyse kafamız berrak olmalı: AKP işçilere, emekçilere ve tüm ezilenlere düşman bir partidir.

T.C.'yi Taşeron Cumhuriyeti yapanlar, sendikalaşmayı da, grevi de yasaklayanlar, asgari ücreti azami ücret haline getirerek yerlerde sürdürenler, "zarar ediyor" deyip KİT'leri haraç mezat satılığa çıkararak, bu yolla yüz

binlerce işçiyi işinden edenler, bizden oy istiyorlar!

İşçiyi iş kazası adı altında iş cinayetlerine maruz bırakanlar, işsizliği çığ gibi büyütüp boynumuzda ağır bir zincir haline getirenler, kıdem tazminatına göz dikenler bizden oy istiyorlar! Hakları için mücadele eden işçiye gaz ve copu, özgürlüğü için mücadele eden Kürt'e "çözüm" yaftasıyla oyalama ve ölümü reva görenler bizden oy istiyorlar!

Kadın düşmanlığında şampiyon olanlar, bizden oy istiyorlar!

Yolsuzluk ve rüşvetle semirenler, din tacirliği yapıp paraya tapanlar bizden oy istiyorlar!

Mezhepçilik yapıp Türkiye'yi

ve Ortadoğu'yu savaş batağına sürükleyerek kan gölüne çevirenler bizden oy istiyorlar!

Emperyalistlerle işbirliğinden şaşmayanlar bizden oy istiyorlar! Zorbalığa başkanlık sistemiyle devam etmek isteyenler bizden oy istiyorlar!

Bu hırsız ve asalak takımının ne dediğine değil, ne yaptığına bakalım!

Şimdi AKP'yi sandığa gömenin, ardından Erdoğan ve AKP'den hesap sormanın zamanıdır. Bu, önümüzdeki dönemin sınıf mücadeleleri için de iyi bir başlangıç olacaktır.

Devrimci İşçi Partisi bildirisi

Türkiye'nin Suriyeleştirilmesine karşı oylar HDP'ye, İşçinin emekçinin zaferi için Devrimci İşçi Partisi saflarına!

İşçiler emekçiler!

Neden seçime gittiğimizi hatırlayalım! Erdoğan ve AKP, başkanlık hayallerini ve tek başına AKP iktidarını engelleyen 7 Haziran sonuçlarını hiçe sayarak önce hükümet yetkisini gasp ettiler. Seçilmemiş bakanlarla aylarca ülkeyi tek başlarına yönettiler. Sonra meclisin de kapısına fiilen kilit vurdular. Meclisin çalışması yolsuzluğun, hırsızlığın, MİT TIR'larının gündeme gelmesi demektir. Erdoğan daha ilk günden yeniden seçime gitmeyi aklına koymuştu. Her şey Erdoğan'ın ikbali içindi. Tüm hamlelerini bunun için yaptı. Davutoğlu'nun yetki gaspçısı hükümeti eliyle savaş çıkarttı. Amacı HDP'yi barajın altına iterek yeniden tek başına iktidar olmaktı. Anketler tersini gösterince savaş daha da yaymaya, Suriye'ye girmeye niyetlendi. Gerekirse resmen savaş ilan edip seçimleri bile erteletmeyi planlıyordu. Rusya ön alınca bu plan da suya düştü. Erdoğan'ın ve AKP'nin bundan sonra istediğini elde etmek için planı Türkiye'yi Suriyeleştirmek. Kürt halkına karşı başlattığı savaş tüm Türkiye sathına yaymak. Kardeşi kardeşe kırdırmak. Her şey Erdoğan'ın ikbali, AKP'nin tek başına iktidarı için!

İşçiler emekçiler!

Unutmayın! Erdoğan milli ve yerli edebiyatı yaparken, AKP iktidarı altında NATO Kürecik'te radar üssü kurdu, önce İncirlik sonra Diyarbakır üsleri emperyalist uçakların operasyonlarına açıldı. Ortadoğu'da Suudi Kralı

ve Katar Emiri ile birlikte oynadıkları kirli mezhep savaşı oyununun baş destekçisi, İsrail Siyonizmi ve ABD emperyalizmi idi. Türkiye'nin Suriye'ye girmesine Türkiye halkının büyük çoğunluğu karşı çıkarken nedense Erdoğan'ı ve AKP'yi bu konuda tek destekleyen Fransız emperyalizmi oldu. Erdoğan ve AKP yerli olmasına yerlidir ama emperyalizmin yerli işbirliğisidir. Tüm tarih ve bugün gösteriyor ki emperyalizm bir ülkeyi en kolay saraylardan yönetir. **1 Kasım'da emperyalizme ve yerli işbirliğisi AKP'ye geçit verilmemelidir!**

İşçiler, emekçiler!

Erdoğan'ın savaşı bizim savaşımız değildir. Erdoğan'ın ikbal savaşında ölenler onun 13 yıllık iktidarından nemalanan patronların, müteahhitlerin değil, tüm bu dönemde borç batağına batan ve sefaletle sürüklenen işçilerin, emekçilerin, köylülerin çocuklarıdır. Bugün Türk ve Kürt halklarını düşmanlaştırmayı hedefleyen haberlere kanmayın. Erdoğan'ın ve AKP'nin teröre karşı savaştaştığını söyleyen medyanın, Gezi'de penguen belgeseli gösteren, metal grevinde üç maymunu oynayan medya olduğunu unutmayın. Terör yok, savaş var! Bu savaş, ne bir örgüte ne de bir devlete karşı veriliyor. Erdoğan ve AKP, 7 Haziran'da kim onu başkan yaptırmadıysa kim onlara meclis çoğunluğunu vermediyse ona karşı savaşıyor! **Kendi halkına karşı savaştan bir yönetimle karşı karşıyayız. 1 Kasım'da buna**

son verilmelidir.

İşçiler, emekçiler!

Meclisi çalıştırılmayan, hükümeti gasp edilen bir ülkenin saraydan yönetilmesine şaşılır mı? Cumhurbaşkanı'nın kendi yeminini bir büyük yalan hâline getirdiği, anayasayı çiğneyip paçavraya çevirdiği bir ülkede işçinin, emekçinin, yoksul köylünün, kadının, gencin, Kürdün, Alevinin haklarının en ufak bir yasal güvencesi olabilir mi? Mahallesinde direnen Kürt gencine "Yasalara güven, hayatın güvence altında, hendek kuracağına o ver" diyebilecek olan var mı? Bu insanlar 7 Haziran'da oyunu verdi ve beş aydır seçilmemiş bir hükümetin kararlarıyla bombalanıp katlediliyorlar. Bu Kürt gençlerini en iyi anlaması gereken Gezi barikatlarında direnen gençler, fabrikalarında grev yapan işçilerdir. Kürtlere sokağa çıkmayı yasaklayıp, sonra başını çıkarır çıkarmaz, tandıra, namaza, kuyuya çıkan kadın çocuk yaşlı demeden katledenler, Gezi'de gençlerimizi öldürenlerle, grevleri yasaklayıp işçiyi sefaletle mahkûm edenlerle aynıdır. Haksız olanlar kendi ikbali için savaş çıkartanlar, patronların menfaati için grev yasaklayanlar, toprak rantı için köylünün suyunu gasp edenler, ormanları yakanlardır. Tüm bunların hamiliğini AKP iktidarı yapmıştır ve yapmaktadır. Türkiye'de haksızlığa, baskıya ve sömürüye karşı tek bir haklılar cephesi vardır. **1 Kasım'da haklılar bir yana toplanmalıdır!**

İşçiler, emekçiler!

Hak istemek yetmez, hakımızı gasp edenin elinden onu çekip almamız gerekir. Özgürlük istemek yetmez, firavunlara karşı başımızı kaldırmak gerekir. **Barış istemek yetmez, savaş çıkartanları, Erdoğan'ı ve AKP'yi yenmeden savaş bitmez!**

MHP, AKP'nin koltuk değneği olduğunu her fırsatta gösteriyor. MHP, haklılar cephesini ırkçı zehirle bölüp parçalayan, AKP'ye, sermayeye, emperyalizme paha biçilmez hizmetler sunan bir parti. Peki AKP'ye ve Erdoğan'a "Devri sabık yaratmayacağım" diyerek güvence veren, 400 milletvekili ben tamamlayacağım diyen, işçi düşmanı AKP ile koalisyon görüşmelerinin ilk oturumunda ekonomide anlaşıklarını söyleyen, Erdoğan ve ailesinin yargılanmasının pazarlık konusu olduğunu ancak seçim kararı alındıktan sonra açıklayan, AKP'yi en çok kendisiyle koalisyon kurmadığı için eleştiren Kılıçdaroğlu'nun müteahhit partisi CHP ile mi yeneceğiz?

7 Haziran'dan bu yana halka kan kusturan, MHP ve CHP'si, TÜSİAD ve MÜSİAD'ı ile haksızlar cephesinin karşısında birleştiği HDP, sandıkta haklılar cephesinin, işçilerin, emekçilerin, yoksul köylülerin, kadınların ve gençlerin tek birlik adresi olacaktır. Erdoğan'ın ve AKP'nin Türkiye'yi Suriyeleştirmesi sandıkta yenilmeleriyle ve HDP'nin yeniden meclise girmesiyle engellenebilir. Ama 1 Kasım'ın sadece bir aşama olduğunu unutmamalıyız. Erdoğan ve AKP'nin yenilgi-

si ile doğacak boşluğu Abdullah Gül'lü, Kemal Kılıçdaroğlu'lu, Devlet Bahçeli'li başka gerici ve Amerikancı alternatifler doldursun istemiyorsak **1 Kasım'da sandıkta göstereceğimiz birliği ileriye taşımalı, Gezi'nin isyanını, metal işçisinin grevini, Kürt halkının Serhildanını birleştirecek bir mücadeleyi yükseltmeliyiz!**

İşçiler emekçiler!

HDP'ye oy vermek HDP'nin tüm politikalarını desteklemeyi gerektirmez. HDP'ye oy verin çünkü işçi düşmanı ve emperyalizm işbirlikçisi Erdoğan'ı ve AKP'yi yenmeliyiz. Türkiye'nin Suriyeleştirilmesini engellemeliyiz! 1 Kasım bu yönde sadece bir adımdır. Sandık hiçbir sorunu esastan çözemez.

Bu çok önemli bir adımdır, acil bir görevdir ama yeterli değildir. Mücadelenin zaferi için **Devrimci İşçi Partisi saflarında birleşin!** Çünkü kurtuluşun yolu sermaye ile uzlaşmaya dayanan "radikal demokrasi"den değil sermayeye karşı uzlaşmaz bir işçi demokrasisinden geçiyor. Çünkü haklılar cephesini kimlik politikası böler, sınıf politikası birleştirir. Çünkü Ortadoğu'da yaşayan halklar olarak özgürlük istiyorsak Kürtlerle barışmak kadar emperyalizmle ve Siyonizmle savaşmak zorundayız. Çünkü işçi sınıfının yeri kendi partisidir. İşçi sınıfının kurtuluşu sosyalizmedir!

Yılmaz Tan

Yangın Alarmı

Ünlü Alman düşünürü Walter Benjamin, kapitalizmin 30'ların sonunda içinden geçmekte olduğu, çöküşe yakın olağanüstü hâl dönemini "yangın alarmı" kavramıyla niteler. Söz konusu nitelemenin günümüz kapitalizmine de denk düştüğüne delalet eden önemli vakalara her gün bir yenisi ekleniyor. Geçenlerde Almanya'nın ünlü uçak şirketi Lufthansa'nın taşeron firması Germanwings'e ait bir uçağın ruhsal sorunları olan pilotu, çeşitli psikolojik denetimlerden kaçarak kullandığı uçağı bir dağa sürmek yoluyla intihar etmiş, peşinden de yüzlerce yolcuyla ölüme sürüklemişti. Şimdi ise Almanların dünyaca ünlü otomobil firması Volkswagen (VW) büyük bir yolsuzluk skandalıyla gündeme oturdu. *Der Spiegel* dergisi bu haftaki kapağında VW arabasının cenaze törenini resmetmiş ve üstüne de "intihar" başlığını koymuş. Ne tesadüf? Aslında hiç de değil.

Focus isimli derginin Alman iktisadi tarihinin en büyük ölçekli sahtekârlığı olarak nitelendirdiği bu olay, güya ABD Çevre Dairesi tarafından yapılan bir soruşturma sonucunda, söz konusu şirketin çevreye zararlı gaz yayan egzozların üretimlerinde kullandıkları ve bu sahtekârlığın ortaya çıkmaması için de testlerde kullanılan yazılım programlarında hile yaptığını duyurmasıyla ortaya çıktı. Güya diyoruz, zira sonradan anlıyoruz ki, ismi "halk arabası" anlamına gelen şirketin bu hilesinden halk dışında hemen herkesin haberi varmış. Çeşitli Alman çevre örgütleri ve "sivil toplum kuruluşları" yıllardan beri düzenli olarak Federal Hükümet'i, Alman otomobil tekellerinin (sadece VW'nin değil!) belirlenen zehirli gaz salımı kurallarına uymadığı konusunda uyarılmışlar. Bütün bu uyarılara rağmen VW dünya ölçeğinde 11 milyon otomobil üretmeye devam etmiş, hatta Alman hükümetinin temsilcileri daha da ileri giderek AB'nin merkezi Brüksel'de, yapılan sahtekârlıkların ortaya çıkmaması için kapsamlı denetimler yapılmasını ertelemek üzere lobi faaliyetleri yürütmüşler; ta ki Amerikan devleti kendi otomotiv tekellerini kızışan uluslararası rekabette avantajlı kılacak bu müdahalede bulunana kadar.

Gelgelelim, bu tür skandallar hiç de VW ile sınırlı değil. Geçmiş yıllarda General Motors'dan Toyota'ya, Siemens'e varıncaya kadar birçok dünya çapında şirketin benzer skandallara karıştığını biliyoruz. Dolayısıyla cevaplanması gereken asıl soru şu: Hangi koşullar VW yönetimini yıllardır bilinçli olarak bu hileye sevk etti? Asıl neden, şirket yönetiminin başta ABD pazarı olmak üzere, dünya çapında daha fazla araba satma, böylece toplam artı-değer pastasından daha fazla pay alma hedefi, yani daha fazla kâr arayışı ve sırtlarında hissettikleri yoğun rekabet baskısıdır. Daha fazla araba satmak için ABD'nin sözde çevreci yasalarını kandırma çabası madalyonun bir yüzü ise, bizzat üretim sürecinde, üretim maliyetlerini daha da düşürmek, işçiyi daha fazla sömürmek için yapılanlar da diğer yüzüdür. Yıllar önceki bir gazete haberinden (*Referans*, 17.10.2004) biliyoruz ki, insanın biyolojik uyku ritminin gece vardiyalarında verimi düşürdüğünü fark eden aynı şirket, fabrikalarında denediği yeni aydınlatma yöntemiyle, güneş ışığına yakın lambalar sayesinde işçilerin biyolojik saatlerini "kandırarak" geceleri de "verimli" çalışmalarını sağlamaya çalışmış. Demek ki bu tür hilelerin arkasında yatan asıl amaç, üretimi yapan işçiyi daha fazla sömürerek, daha fazla kâr elde etmek.

İşte bu tespitlerden hareketle diyoruz ki, AB'nin "demokrat" ülkesi Almanya'nın en büyük şirketlerinin son bir yıl içinde başına gelen bu skandallar arasındaki "intihar" benzerliği hiç de tesadüf değildir: VW'nin "kokpitinde" oturan ve kararlarında -işbirlikçi sendika bürokratlarından başka kimseye- söz hakkı tanımayan patronların bu "intihar" girişimleri, günümüz kapitalizminin derinleşen krizi karşısında çoktan iflasın eşliğine gelmiş ruh hâllerinin bir yansımasıdır. Kaptan köşkünde işler kontrolden çıkmış durumda.

Tam da bu nedenle çözümün **fabrikalarda işçi denetimi, devlette işçi iktidarı** olduğunu ısrarla vurgulamalıyız. Kaptan köşkünde işçi sınıfının temsilcileri oturmadıkça durumun iflah olması zor.

14. İstanbul Bienali yine "güncel sanat" diye adlandırılan postmodern anlayışın hâkimiyetinde çelişkiler içinde geçti. İki yılda bir düzenlenen bir etkinlik olan Bienal, bir yandan güya "solcu" sanatçıları ağırlıyor, bir yandan da tam 10 yıldır resmi sponsor olarak Koç Holding'in reklamını yapıyor. Postmodern olarak anılan çağ, yani daha doğru adıyla neoliberal sınıf taarruzu çağı, 20. yüzyılın başlarında başlayan bir süreci çok ileri aşamalara taşıyarak sanatı sermaye ve piyasanın ellerine teslim etti. Her sanatçı biraz tüccar artık! Sadece görsel sanat alanında değil tabii. Bugün Türkiye'nin en ciddi kitaplarını yayımlayanlar arasında İş Bankası'nın, Yapı Kredi'nin, Doğan Holding'in yayınevlerinin en önde geldiğini düşünürseniz, el koymanın her alana yayılmış olduğunu anlarsınız. Sinemanın ise dünya çapında büyük sermayenin pençesinde olduğunu anlamak için Hollywood'u, İtalya'da Cinecittà'yı hatırlamak yeter. Yeşilçam biraz daha esnaf işi gibi duruyor, ama piyasanın yasaları orada da daha az işlemliyor!

Tabii bu durum sanatın kendisinin boykot edilmesi gerektiği anlamına gelmiyor. Öyle olsa, Nâzım Hikmet'i, Yaşar Kemal'i ya da Sabahattin Ali'yi okumamamız, Jean-Luc Godard'ın ya da Yılmaz Güney'in filmlerini seyretmememiz, Sakıp Sabancı Müzesi Picasso sergisi açarsa gitmememiz gerekirdi. Sanatın, edebiyatın, sinemanın içinde iyi ne varsa çekip almak ve işçilere, aydınlara, gençliğe duyurmaya ve taşımaya çalışmak en doğrusu. İstanbul Bienali'ne yaklaşımın da böyle olması gerekir: sermaye ile iç içe geçmesini, piyasaya tabiiyetini eleştirip, içinden çıkan incileri seçip benimsemek.

Trotskiy'in postmodern kavranışı

14. Bienal'in tartışmasız en önemli yanı, 20. yüzyılın en büyük devrimcilerinden, Rus devriminin mimarlarından, Stalinizmin yarattığı canavarca yozlaşmanın Marksist muhalifi Lev Trotskiy'in 1929-1933 arasında dört buçuk yıl boyunca Büyükada'da yaşamış olması dolayısıyla adada iki mekânda, Splendid Hotel'de ve Trotskiy'in yaşadığı evde iki yapıtın sergilenmesi, bu vesileyle Trotskiy hakkında bol bol konuşulması, Orhan Pamuk'un da katılımıyla bir panel düzenlenmesiydi. Orhan Pamuk'a hakkını teslim etmek gerekir: Bienal'in küratörü (bir sergide farklı eserleri sergilemek üzere düzenleyen, etkinlikleri yöneten kişi) Carolyn

Christov-Bakargiev'in (Bulgar Amerikalı, yani bildiğimiz komşu Hristof'un ve Bakırcıyef'in torunu) kendi tanıklığına göre Trotskiy Evi fikrini öneren Pamuk olmuş. İyi etmiş.

Ama Pamuk'un ve aynı paneli paylaştığı Güney Afrikalı (beyaz) sanatçı ve sinemacı William Kentridge'in panelinin bir felaket olduğu medyada yer alan her şeyden anlaşılıyor. Kentridge, Splendid Hotel'deki Trotskiy "iş"inin sahibi. (Bu postmodern sanatçıların kendi dili!) O "iş", beş ayı ekranda aynı anda oynayan çeşitli film kliplerinden oluşuyor. Bir ekranda Trotskiy Fransızca bir konuşma yapıyor. Stalinizme rağmen komünist mücadelenin nasıl ayakta tutulacağını anlatıyor. Su yükseliyor ve Trotskiy suyun içinde kalıyor. Siz zannedebilirsiniz ki, tarih Trotskiy'i susturuyor. Ama hayır, su birazdan yeniden boşalıyor, sonra her şey yeniden başlıyor. Bir başka ekranda Rus devriminden görüntüler, Lenin'den konuşmalar var. Bazı ekranlar ikincil. Ana ekranda ise bir dizi komedi sahnesi izleniyor. Kentridge, Trotskiy'in insanın artık imal edilen bir yarı-otomat haline geldiğini yazmasından etkilenmiş. Tipik bir "güncel sanat" örneği. Kakofoni. Yani birbiriyile uyumsuz bir dizi görüntü ve sesin şaşkın biçimde bir araya getirilmesi. Trotskiy burada "sürekli devrim" yapmıyor, sürekli konuşuyor!

Kentridge, bugünün dünyasını nasıl kavradığını paneldeki konuşmasında da belli ediyor. Trotskiy'in adadaki evini çok beğenmiş. Ama şu anda tam anlamıyla bir harabe olduğu için şöyle diyor: "Bu ev Trotskiy'in hayatının sembolü gibi. Muhteşem bir bina ama geriye bir yıkıntı kalmış. Bu da dünyanın katı gerçeklerinin basıncı dolayısıyla normal." Kentridge, siyahî işçi sınıfının ve kent yoksullarının kapitalizmin "katı gerçeklerinin basıncı altında" hâlâ sürünmekte olduğu Güney Afrika'da mükemmel bir Mandelacı solcu gibi konuşmuş. Gerçekçi! Yani "küreselleşme" ve neoliberalizmin gerçeklerine adapte olmuş. Ama tam da o dünyada Trotskiy'in hayatının eseri, devrimci düşüncenin sürekliliği, Kentridge ve postmodernlerin eserleri harabe olduktan sonra da on yıllarca yaşayacak!

Kral ve ben...

Ya da Trotskiy ve Orhan Pamuk

Derek Walcott'u tanıy mısınız? Jaroslav Seifert'i? Eyvind Johnson'u sever misiniz? Nelly Sachs'i peki? Hall-dor Kiljan Laxness'i duydunuz mu?

Ya Johannes Vilhelm Jensen'i? Kimdir bunlar demeyin. Bunlar Nobel Edebiyat Ödülü'nü kazanmış ve sonra tümüyle unutulmuş dünya yazarlarından bazıları. İnsan ne oldum dememeli, ne olacağım demeli. Orhan Pamuk, Nobel kazanan her yazarın tarihe geçeceğini zannediyor olmalı ki, paneldeki konuşmasını 5 Eylül 2015 tarihli *Cumhuriyet* gazetesi şöyle aktarıyor: "Büyükada Troçki'den bana kadar pek çok yazarın sessizlik içinde yazı yazmaya çalıştığı bir yer." Neresinden tutmalı? Orhan Pamuk'un kendini modern tarihin en büyük şahsiyetlerinden biriyle karşılaştırır gibi konuşmasından mı? Yoksa Trotskiy'in adada "sessizlik içinde yazı yazmaya" kendiliğinden talip olmadığı, aslında dünya devrimi için fabrikalarda, bari katlarda, cephelerde çalışıyor olmaktan adanın sessizliğine göre daha çok zevk alacağı gerçeğinden mi? Bazı insanlar, burjuvazinin hâkimiyetindeki birtakım kurumların sanat ve edebiyat dünyasını yönetmesini gerçekten fazlasıyla ciddiye alıyorlar!

Hayvanlar âlemi de Trotskiy'den işaret bekliyor!

Bütün bunlarla karşılaştırıldığında Arjantinli genç sanatçı Adrian Villar Rojas'ın Trotskiy Evi'nde yaptığı yerleştirme (enstalasyon) sanki başka bir çağdan gelmiş gibi duruyor. Trotskiy'in Büyükada'da oturduğu ev özel mülk olduğu için normal koşullarda ziyaretçilere kapalı. Maliki lütfetmiş (kim bilir belki de mülkünün değeri artar diye hesaplayarak) Bienal için açmış. Bu yüzden büyük devrimcinin Türkiye'de yaşadığı mekânı görmek isteyenler için, Bienal'den bağımsız olarak bir fırsat bu.

Bahçeye girip aşağıya eve doğru iniyorsunuz. Sizi gerçek bir harabe karşılıyor. İki katlı köşkün duvarları dışında neredeyse hiçbir mimari elemanı ayakta kalmamış. İnsanın içini ürperti dolduran bir görünüm. Üst katta bir kapı duruyor. O kapının ardındaki odayı, orada neler konuşulduğunu veya yazıldığını hayal ediyorsunuz. Çeşitli odalara açılan boşluklar var ama odalar yerinde yok. Geçmişte kalmış bir yaşam sizi kendine çağırıyor. Ev yerinde olmayınca hayal gücü daha da cüretkâr imgelemde yaşam kesitleri yaratıyor!

Sonra evden deniz yönünde çıkarak bakımsız bir bahçeden, neredeyse bir ormanlık alanın serbestliği içinde büyümüş bitki örtüsü içinden geçerek sahile iniyorsunuz. Tam bahçenin denize

devamı yan sayfada ▶

açılacağı yerde bulunan kapının oluşturduğu bir çerçeveden denize doğru baktığımızda, bir çift koskoca beyaz zürafa ile karşı karşıya geliyorsunuz. Şaşkınlık! Kapıdan çıkınca başka başka hayvanların zürafalara eşlik ettiğini görüyorsunuz: filler mi istersiniz, aslanlar mı, koca ayılar mı, gergedanlar mı, bizonlar mı... Hepsinin ortak yanı, hepsinin başını eve çevirmiş olması, gözlerini Trotskiy'in oturduğu mekâna, onun bulunduğu yere dikmiş olması. Bir çağrı ya da bir davet bekler gibiler. Trotskiy'in (Nâzım'ın söyleyişiyle) "koskoca bir çan" gibi sesiyle "Haydi vakit geldi, ileri!" demesini bekler gibiler.

Bir sanat yapıtının yorumu, düş gücünün oldukça serbestçe gönlünü gezdirmesini içerir. Sanatçının

bütün hayvanları tek tip beyaz bir sentetik maddeden imal etmesinin çok çeşitli yorumları olabilir. Her bir hayvanın üzerine ahşap, tekstil ve benzeri geleneksel malzemeden yapılmış, ölçüğü daha küçük başka bir hayvan yerleştirilmiş olmasının da. Sadece şuna değineceğiz: farklı türden hayvanların yan yana dizilmesi anlaşılabilir birçok yorumcuya Nuh'un gemisini düşündürmüştür. Devrimci Marksist gözlerle ise, farklı uluslardan olmakla birlikte aynı daveti beklemekte olan enternasyonalist bir proletaryanın bileşenlerini düşündürmesi daha olağan!

"Trotskiy'i öldürdüm!"

Küratör Christov-Bakargiev, Kentridge ve Pamuk'un konuştuğu panelin yöneticisi idi. Panelin esas

konusunun balıkçılık olduğunu söylemesi (Trotskiy'in ortak dili olmadığı hâlde çok sevdiği Rum balıkçı Haralambos'la sık sık balığa çıktığı biliniyor), Trotskiy'in çok şiddete başvuran balıkçılık usullerine (ağla avlama) başvurmasından şikâyet etmesi (öldürelim ama kendimiz şiddet uyguladığımızı fark etmeyelim demek istiyor herhalde) nasıl bir postmodern solcu olduğunu iyi anlatıyor. İnsanın "Sen Trotskiy'in Kızıl Ordu komutanı olarak nasıl şiddet uyguladığını bir duysaydın" diyesi geliyor.

İşte bu küratör, Bienal planlaması sırasında, Kentridge'le aynı otelde kaldıkları bir dönemde, rüyasında Trotskiy'i öldürüyor! Sabah kahvaltıda telaşla "William" diyor, "Ben rüyamda korkunç bir şey yaptım, Trotskiy'i öldürdüm!" Kentridge ne cevap veriyor bilmiyoruz. Zihninin nasıl işlediğine bakarsak, muhtemelen "O zaten ölmüştü" demiştir. Biz ise farklı düşünüyoruz. New York sanat piyasasının başarılı küratörünün, bilinç dışında Trotskiy'i gerçekten öldürmek için epeyce bir enerji biriktirmesi çok anlaşılır bir şey. Hatta Splendid Hotel'e Kentridge'in yapıtını yerleştirerek Trotskiy'i öldürmek bile istemişsiniz, Bayan Christov-Bakargiev. Ama öldüremediniz, öldüremeyeceksiniz!

Levent Dölek

AKP'nin büyük yalanı

"Türkiye İMF'ye olan borcunu 2013 yılının Mayıs ayında sıfırladı, hatta Türkiye İMF'ye borç vermeye başladı" deniyor. Yani neredeyse iki buçuk yıldır İMF'ye borcumuz olmadan yaşıyoruz. Ne güzel değil mi? O halde son iki buçuk yılı omuzlarımızdan büyük bir yük kalkmış olarak, huzur ve ferahlık içinde geçirmiş olmalıyız. Öyle mi?

Karşımızda AKP'nin en büyük başarısı değil en büyük yalanı duruyor. Yalan olan İMF'ye borcum ödenmiş olması değil. İMF'ye ödenen borcun bir ekonomik başarı öyküsü olarak sunulması.

Şimdi gerçeklere bakalım. İMF'ye borcun ödenmesi Türkiye'nin borçsuz bir ülke haline gelmesi anlamına gelmiyor. AKP'nin iktidara geldiği 2002 yılında kamu sektörünün 64 milyar dolar dış borcu bugün 116 milyara ulaşmış durumda. Özel sektörün borçluluğundaki artış ise çok daha dramatik. Aynı dönemde özel sektörün borçluluğu 43 milyar dolardan 287 milyar dolara ulaşmış durumda. Türkiye'nin dış borç stokunun Gayri Safi Yurtiçi Hasıla'ya oranı yüzde 52,5. Dünya Bankası rakamlarına göre bu rakam tüm gelişmekte olan ülkeler için yüzde 22 olan oranın iki katından daha fazla. Yani ekonomiye kamu ve özel sektör açısından bakıldığında karşımıza borçtan kurtulmuş bir ülke değil borç batağında bir Türkiye çıkıyor.

Aynı dönemde işçi ve emekçi aileleri, bırakın ferahlamayı adeta borç kölesi haline getirilmiştir. Bugün hanesine 2.200 TL giren iki çocuklu bir işçi ailesinin ortalama borcu 10.600 lira. Halkın borcu esas olarak tüketici kredilerinden oluşuyor. Tüketici kredileri, özellikle de kredi kartları bankaların tefeci kârlarının kaynağı iken işçinin ve ailesinin boyundakici prangadır. AKP'nin 13 yıllık iktidarı döneminde tüketici kredileri tam 50 kat artarak 2 milyar dolardan 100 milyar dolara ulaştı. Bu büyük sıçrayış en başta konut kredilerinden ileri geliyor. Müteahhitler için ülkeyi bir cennete çeviren AKP iktidarı bunu, halka ev sahibi olmasına yetecek ücretleri, parasız eğitim ve sağlık hizmetini, iş güvencesini sağlayarak değil, iktidara geldiğinde 217 milyon dolar olan konut kredilerini 48 milyar dolara çıkarıp halkı borçlandırarak gerçekleştirdi.

Bugün özel sektörün 287 milyar dolarlık dış borcunun doludizgin giden dolar kuru dolayısıyla sürdürülebilir olup olmadığı ciddi bir tartışma konusu. Patronlar her fırsatta dolar yükseldi maliyetlerimiz arttı diye ağlayıp işçilerden fedakârlık istiyor. İşçilerin, Türkiye'nin en büyük 500 şirketinin işçiden esirgediği paraları dövize yatırarak faaliyet dışı kârlarını bir yıl içinde 7,5 milyar

dolardan 13,6 milyar dolara yükselttiğini bilme hakkı vardır.

Tüm bunlar dünya çapında derinlemesine bir ekonomik krizin, bir büyük depresyonun belirdiği bir arka plan üzerinde gerçekleşmektedir. Patronlar utanmazca tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de krizin yükünü işçilere yükleyip, fırsatları değerlendirerek aşırı borçlarını sürdürülebilir hale getirme çabası içinde. İşçi ve emekçiler için ise borçların sürdürülebilirliği sorusu çoktan cevabını bulmuş durumda. Halk borcunu ödeyemiyor. Bugün 2 milyon 588 bin kişi, kredi borcunu ya da kredi kartını ödeyemediği için yasal takibe uğramış durumda. Bankaların tahsil edemediği kredilerin toplamı 2013 yılından 2015 yılına kadar yüzde 25 oranında artarak 15 milyar seviyesine dayanmış durumda.

AKP, İMF'ye borcu ödemiştir. Aynı anda geniş kitleler tüketici kredileri aracılığıyla (özellikle de kredi kartlarıyla) yerli tefecilerin borç kölesi haline getirildi. Bugün hangi fabrika işçisine sorarsanız sorun, boğazına kadar borca batmış bir işçinin, ne kadar düşük olursa olsun elde ettiği ücreti riske edecek bir eyleme girişmesinin çok zor olduğunu söyleyecektir.

Bu doğrudur ama aynı işçiler, içine sokuldukları borç sarmalının bir sonu olmadığını da görmektedir. Bu yüzden de geçtiğimiz mayıs ayında patlak veren metal grevlerinde gördüğümüz gibi büyük bir mücadele potansiyeli göstermektedir. Yukarıda gördüğümüz gibi patronlar dolar borçlarını çevirmek, mümkünse krizi fırsata çevirmek için dolar pozisyonunu alıyorlar. İşçiler de patronlarla işbirliği yapan sarı sendika Türk Metal'i kovarak kendi sendikal pozisyonlarını aldılar. Bu sendikal pozisyon, krizle birlikte her an siyasal bir pozisyona dönüşebilir.

Borç batağı sürdürülemez boyuta gelmiştir. Bu tablonun bedelini birileri ödeyecektir. Bu bedeli milyonlarca emekçi mi yoksa bir avuç tefeci mi ödeyecektir? İşçinin maaşını alır almaz borcuna yatırdığı evler, içinde oturanların mı yoksa tefeci bankaların mı olacak? Krizde özel sektörün, bankaların borçları mı silinecek yoksa zaruri ihtiyaçlarla oluşmuş kredi kartları borçları mı? Bu sorular iki karşıt sınıfı dolaysız biçimde karşı karşıya getirmektedir. Yine bu soruların cevabını sınıf mücadelesinde galebe çalan ve nihayetinde devlete hakim olan sınıf verecektir. İşçi sınıfının yükselen sendikal mücadelesini bir işçi hükümeti hedefine yönlendirecek bir siyasal mücadele için sınıf politikasına ve sınıf partisine olan ihtiyaç tüm yakıcılığıyla karşımızda durmaktadır.

Dünya devriminin yiğit bir savaşıyı yitirdik

17 Eylül günü, neredeyse yarım asırdır işçi sınıfının Peronizm'den kopuşu, bağımsız bir sınıf hattının inşası için mücadele eden, sosyalist dünya devrimi mücadelesinin militanı olan, Pablo Rieznik yoldaşımızı kaybettik. Son üç yıldır kanserle mücadele etmekte olan Arjantin'deki kardeş partimiz Partido Obrero (İşçi Partisi) yöneticisi Pablo Rieznik, 66. yaş gününden yalnızca iki gün sonra hayata gözlerini yumdu. Partido Obrero militanları ile birlikte çeşitli siyasi parti ve kurum temsilcilerinin yanı sıra, öğretim üyesi olduğu Buenos Aires Üniversitesi'nden öğrencileri ve çalışma arkadaşları da Rieznik'i, son yolculuğu sırasında yalnız bırakmadı.

Mücadeleyle geçen bir hayat

1969 yılında, üniversite öğrencisi Juan José Cabral'ın polis tarafından katledilmesi üzerine başlayan öğrenci hareketliliği ve bunu takiben patlak veren ve (Cordoba kentinde yaşandığı için) "Cordobazo" olarak anılan işçi sınıfı isyanı sırasında devrimci siyasete gözlerini açan Rieznik, yine 1969 yılında, ileride Partido Obrero'ya dönüşecek olan Política Obrera (İşçi Siyaseti) saflarında mücadeleye atıldı. 1972'de,

Política Obrera'nın gençlik örgütü olan Union de Juventudes por el Socialismo'nun (UJS-Sosyalizm için Gençler Birliği) kuruluşunda yer alırken, Arjantin Üniversiteler Federasyonu'na da okuduğu İktisat bölümünün öğrenci temsilcisi olarak seçildi.

25 Mayıs 1977'de, yoldaş Miguel Guagnini ile birlikte polis tarafından kaçırıldı. İkisi de PO yönetimindeydi ve ikisi de Videla diktatörlüğünün baskıcı rejimi altında yeraltı faaliyeti yürütüyordu. Yoldaş Guagnini işkenceden geçirildikten sonra kısa bir süre içinde serbest bırakılırken, Rieznik Arjantin devletince kaybedilmek istendi. Hem Arjantin'de hem de uluslararası alanda Rieznik'in bulunması için yapılan kampanya öyle güçlü bir noktaya ulaştı ki, Arjantin devleti ağır işkencelerden geçirmesine rağmen tek bir itiraf alamadığı, hatta bir noktada iradesini kırabilmek için pentotal denilen bir ilaç enjekte ettiği Rieznik'i serbest bırakmak zorunda kaldı. Bu süreçte Fransa'da öğrenciler, Rieznik'in nerede olduğu ortaya çıkarılmazsa Arjantin büyükelçiliğini işgal etme tehdidinde bulunmuş, ABD vatandaşlığına sahip olan eşi ise kendini ABD büyükelçiliğine kapatarak Rieznik'in serbest bırakılması için

uluslararası kamuoyunu harekete geçmeye çağırmıştı.

Serbest bırakıldıktan sonra, siyasi sürgün olarak Brezilya'ya geçti. Burada Brezilya devrimci Marksist hareketinin gelişimine katkıda bulunan Rieznik, akademik çalışmalarını da ilerletti. Sao Paulo Katolik Üniversitesi'nde araştırma görevlisi olan Rieznik, bu dönemden itibaren bir devrimci teorisyen olarak da hızla ilerledi. PO saflarında örgütlenme kararını vermek üzere olduğu bir dönemde, görüştüğü bir PO yöneticisine "Devrimin ne zaman patlak vermesini bekliyorsunuz?" diye sorup, "Önümüzdeki yıl Temmuz ayında" cevabını alan, böylesi bir ruh hâlinin ve devrimci enerjinin hâkim olduğu bir dönemde örgütlü mücadeleye atılıp, bu mücadeleyi en ön safta sürdüren Rieznik, bu militan mücadeleyi derin bir teorik bilgiyle pekiştirdi. Sayısız makalesinin yanı sıra sekiz de kitap kaleme almış olan Rieznik, son yıllarda çalışmalarını tarihsel materyalizm ve başta fizik olmak üzere doğa bilimleri üzerine yoğunlaştırmıştı.

Yoldaş Jorge Altamira'nın cenaze töreni sırasında kullandığı bir ifadeyle bitirelim: "Bir devrimciyi, bir Trotskisti, bir Dördüncü Enternasyonal'ciyi kaybettik."

1965 seçimlerinde TİP

Cumhuriyet tarihinde bir ilk: sosyalizm mecliste!

Bundan tam yarım yüzyıl önce, 10 Ekim 1965'te yapılan genel seçimlerde, Türkiye İşçi Partisi (TİP) meclise 15 milletvekiliyle girmişti. Hem 1925 Takrir-i Sükûn Kanunu'ndan sonra yaşanan koyu tek parti diktatörlüğü, hem de 1950-60 arasında Demokrat Parti dönemindeki kısıtlı çok partili yaşam döneminde komünizmin ağır baskılar altında tutulduğu düşünülürse, açıkça sosyalist bir partinin meclise girmesi ülkenin sosyo-politik ve kültürel gelişmesinde çok önemli bir gelişme idi. TİP'in, başka kusurları ne olursa olsun, sadece 15 milletvekiliyle mecliste yaptığı muhalefet, sonradan ağızdan ağza dolaşacak kadar toplumda ses getiren bir faaliyet oldu. İçinde bazı sosyalistlerin de olduğu, çoğunluğu var olan politik düzene muhalif milletvekillerinden oluşan 80 kişilik HDP meclis grubunun 7 Haziran sonrasındaki durgunluğu karşısında, o dönemi yaşamış ya da kaynaklardan incelemiş insanların çoğu kafasında TİP'in meclis performansı ile mutlaka karşılaştırma yapmış olmalı.

300 bine yakın oy, 15 milletvekili

TİP 1965 seçimlerine o dönemde var olan 67 ilin 56'sında katılmış, 300 bine yakın oy almıştır. Oy oranı Türkiye genelinde bakıldığında yüzde 3'e yakındır. Sadece seçime katıldığı illerde kullanılan geçerli oylara oranlandığında ise yüzde 3,5. Gerek mutlak oy miktarı olarak, gerekse daha da önemlisi oy oranı olarak TİP'ten bu yana hiçbir sosyalist partinin bu başarısının yakınından bile geçemediğini biliyoruz. Öyleyse, TİP deneyimi her yanıyla incelenmeyi hak ediyor.

TİP'in 15 milletvekili çıkarması bazen o dönemde var olan özel

bir seçim sistemine, "milli bakiye sistemi"ne bağlanarak küçümsebilir. Bu sistemde, oylar illere göre milletvekillerine dağıtıldıktan sonra her ilde artan oylar merkezde birleştirilir ve bu şekilde biriken oylara göre de partilere ilave milletvekillikleri dağıtılır. Bunun bugünün yüzde 10 barajının tam tersine küçük partileri kayıran bir seçim sistemi olduğuna kuşku yoktur. Ama TİP'in başarısında bu sistemin rolü çok abartılmamalıdır. TİP, üçü İstanbul'dan, diğerleri ise Ankara, İzmir, Adana, Diyarbakır, Konya, Hatay, Kars ve Yozgat'tan olmak üzere 11 milletvekilini doğrudan seçmiştir. Sadece dört milletvekili milli bakiye hesabından seçilmiştir.

TİP'in meclis grubu, zaman zaman soru ve gensoru önergeleri vererek, bu önergelerin görüşülmesi sırasında dönemin atmosferi-

ne göre cesur konuşmalar yaparak, zaman zaman da bütçe ve kanun müzakereleri esnasında grup adına söz aldıklarında aktif bir muhalefet uygulamışlardır. Bu tutum giderek TİP'i, 1965'te ilk kez başbakan olan Süleyman Demirel'in hükümeti karşısında neredeyse ana muhalefet konumuna getir-

miştir. Hükümet ve Demirel'in Adalet Partisi çoğunluğu da hem provokatif hem saldırgan tavırlarıyla ateşe körükle gitmiştir.

Reformist ve parlamentarist bir parti

Oysa TİP sosyalist işçi sınıfı iktidarını ve sosyalizmi uzak bir hedef olarak göstermekle, o dönem için çok ilerici bir rol oynamakla birlikte, kapitalist düzenin sınırlarını zorlamayan, reformist ve parlamenter yolu mutlaklaştırılan bir partiydi. Yani devrimci, Bolşevik tipten bir partinin parlamentodaki performansından söz etmiyoruz.

TİP devrimci bir parti değildi ama Türkiye'nin tarihi gelişmesi içinde çok önemli bir kilometre taşıydı. Cumhuriyet dönemi boyunca Türkiye'de işçi sınıfının bağımsız politikası ve sol adına

hareketin önünü çekmiştir. Kemal Türkler, Rıza Kuas, Kemal Nedioğlu, Şaban Yıldız gibi isimler DİSK'te önemli roller oynamıştır. Kemal Türkler DİSK'in kurucu başkanıdır, yıllarca da önderi olmuştur. 1980'de, 12 Eylül'den iki ay önce, hâlâ en mücadeleci sendika olan Maden-İş'in başkanırken faşistlerce bir suikasta öldürülecektir. İbrahim Denizci ise 1974'te TKP'nin DİSK içinde yapacağı büyük atakta en önemli rollerden birini oynayacaktır.

1970'te üyelerinin yüzde 32'si işçidir. Üçte bir! Buna yüzde 9 oranındaki tarım işçilerini de eklediniz mi yüzde 41 olur. Parti aynı zamanda "küçük insan"lar arasında kökleşmeye yönelmiştir: üyelerinin beşte biri (yüzde 20) küçük çiftçi, bir başka beşte biri de küçük esnaf ve zanaatkârdır (yüzde 19). Kısacası, partinin yüzde 80'i düpedüz emekçidir!

Gogol'ün paltosu

Meşhurdur: Dostoyevskiy, Rus edebiyatının bütün büyük temsilcilerinin bir bakıma Nikolay Gogol'ün öğrencisi olduğunu anlatmak için "hepimiz Gogol'ün paltosundan çıktık" demiştir. TİP de Türkiye solunun ezici bölümünün mayalandığı yatak olmuştur. Kimi partinin geleneğine sahip çıkarak, kimi partinin geleneğini reddederek, onunla kavga ederek ama solun çoğu akımı, 1960'lı yıllarda TİP durağından geçerek

billurlaşmıştır.

Bunu mümkün kılan, kendileri dar anlamda sosyalist olmayan TİP kurucularının 1 Şubat 1962'de Türkiye'de sosyalist hareketin önde gelen aydınlarından biri olan Mehmet Ali Aybar'ı başkanlığa getirmeleridir. Bu adım, sosyalist aydınlar arasında önemli kadroların (Behice Boran, Sadun Aren, Yaşar Kemal, Adnan Cemgil vb.) ve 27 Mayıs öncesinde Demokrat Parti iktidarına karşı verilen kitle mücadelesi sırasında radikalleşmiş gençliğin partiye katılmasını getirecektir. Sosyalist aydınlar ve gençliğin yanına kısa süre içinde 1938 Dersim katliamından beri fazla canlı olmayan Kürt hareketinden unsurların da katılmasıyla TİP o dönemde Türkiye'de toplumsal muhalefet adına önemli olabilecek ne varsa bağrında toplamıştır.

TİP'in başarılı olmasının temelinde bu büyük birleştiriciliği yatar. Ama bunu mümkün kılan da aslında 1960 sonrası Türkiye'sinin genel sosyo-politik iklimidir. 1960 sonrasında hem işçi sınıfı, hem Kürt halkı, hem öğrenci hareketi, hem de cumhuriyet dönemi tarihi süresince neredeyse bir istisna olarak küçük köylülük, büyük bir mücadelelilik kapasitesiyle ortaya atılmıştır. TİP esas olarak kendisinden bir ölçüde bağımsız gelişen bu canlılığın bir ürünüdür.

Gelecek sayımızda TİP'in mecliste nasıl bir performans gösterdiğini örnekleriyle ele alacağız.

Modern Türkiye tarihinde ilk değil

Sosyalistlerin çoğunluğu, modern Türkiye'nin tarihini, aynen Kemalistler gibi, cumhuriyetle başlatıyor. Oysa 1925 Takrir-i Sükûn Yasası'ndan sonra tamamen bir tek parti diktatörlüğü hâline gelen cumhuriyet yönetiminden önce, Türkiye'de iki devrim deneyimi içinde sosyalistler de mecliste yer almışlardı. 1908 devrimiyle meclis yeniden açıldığında gayrimüslim azınlıklara mensup bir dizi milletvekili (Bulgar Vlahof Efendi, Ermeni Zohrab Efendi vb.) Meşrutiyet meclisine girmiş ve muhataplarıyla çatır çatır tartışmışlardı. Milli Mücadele döneminde ise, meclis İstanbul'dan Ankara'ya taşınıp Büyük Millet Meclisi

adını aldıktan sonra (1920) Rusya'daki Ekim devriminin etkisi altında komünist fikirlere şu ya da bu derecede yatkın bir dizi milletvekili mecliste görev yapmıştır. Belki şu söylenebilir: bu milletvekillerinin hiçbiri açık şekilde sosyalizmin bayraktarı olmak üzere örgütlenmekte olan bir partinin merkezi politikası temelinde toplu halde seçilmemiştir. 1965'in özgün yanı budur. Öte yandan, 1908-1923 arasını bir bütünsel dönem (burjuva devrimleri çağı) olarak alırsak, ortaya ilginç bir tablo çıkıyor: Türkiye'de sosyalizm ya da daha genel anlamıyla sol, meclise hep yarım yüzyıllık aralarla ayağını atabilmiştir!

illegal Türkiye Komünist Partisi (TKP) dışında birkaç parti kurulmamış değildi. Ama ne TKP ne de bu legal partiler kitleleşmemişlerdi. İlk kez Türkiye İşçi Partisi, bu topraklarda büyük işçi ve köylü kitlelerine erişebiliyor, onların desteğini alabiliyordu.

Öneminin ikinci nedeni ise, partinin daha kuruluşundan itibaren işçi sınıfı ile belirli bir organik ilişki içinde doğmuş olmasıydı. TİP, işçi hareketi tarafından kurulmuş bir parti idi. Demokrat Parti iktidarına son veren 27 Mayıs askeri darbesinin üzerinden daha bir yıl geçmemişken, 13 Şubat 1961 günü toplanan 40 sendikacı, kendi içlerinden 12'sini parti kurucusu olarak seçiyordu. Bundan altı ay sonra yapılan "Genişletilmiş Kurucular Toplantısı"nda delege olarak bulunan 118 kişinin de çoğu sendikacı idi. Sendika yöneticileri aracılığıyla yani biraz çarpık biçimde de olsa, parti daha baştan bir işçi partisi idi.

Üstelik bu sendikacılar, bugün sendika bürokratu olarak niteleyeceğimiz, düzene iyice adapte olmuş, bir eli yağda bir eli balda yaşayan sendikacılar değildi. Bazıları daha sonra tutarsız davranmış olabilir. Ama bazıları da 1960-80 arası büyük sınıf mücadeleleri içinde (kusurlarıyla sevaplarıyla)

Karşı devrim meydanı

Küba'nın başkenti Havana'nın Devrim Meydanı. Ünlü Plaza de la Revolución. Fidel'i nasıl dinlemiş geçmişte, ne coşkuyla, ne heyecanla. 1 Mayıs'larda mesela 500 bin kişi. Moncada Kışlası baskınının yıldönümü 26 Temmuz'larda mesela 800 bin kişi. Devrimin yıldönümünün kutlandığı 2 Ocak'larda mesela bir milyon kişi, neden olmasın. Bir nehir gibi akıp gelen bir halk, bir nehir gibi akıp giden konuşmaları, dört saat, altı saat, ne gerekiyorsa, sonuna kadar sabırla, sabırla ne demek coşkuyla, şevkle, alkışla, tezahüratla dinlemiş. 20 Eylül Pazar günü o meydanda iki Arjantinli meydanın iki ucundan birbirine bakıyordu.

Che Guevara'nın, 1967'de ikinci, hatta Afrika'da Kongo'daki savaşını da sayarsak üçüncü devrim girişiminde hayatını yitireli beri meydanın arka tarafında, Fidel'in konuşmalarını Küba halkıyla birlikte dinleyen dev silüeti. Ama bu sefer Fidel'in yerinde bir başka Arjantinli, Papa Francesco. İlki 20. yüzyılın ikinci yarısının en büyük devrimcilerinden biri. Amerikan emperyalizminin en korkutucu düşmanlarından biri. İkincisi, Küba'ya karşı devrimi getirmeye soyunan baş aktörlerden biri. Küba'nın Amerikan ve Avrupa yatırımları yoluyla kapitalizme dönüşünü başlatacak olan uzlaşma ve barışma sürecinde ABD ve Küba yönetimleri arasındaki baş arabulucu. Pazar günü, Plaza de la Revolución'da iki Arjantinli, devrim ile karşı devrimin temsilcileri birbirlerine baktılar. O gün meydanda söz, karşı devrime verilmişti. Plaza de la Revolución, Devrim Meydanı, o gün geçici olarak Plaza de la Contrarrevolución, Karşı Devrim Meydanı olmuştu!

Fidel'in on yıllarca Amerikan emperyalizmine karşı kükkrediği yere kurulan kürsüde şimdi İsa dikilmişti!

Emperyalist basın, Papa'nın Küba'da çok politik konuşmadığını, ülkenin iç işlerine karışmamaya gayret gösterdiğini vurguladı. Daha ne yapsaydı? Papa Kübalıların Hıristiyanlığın hizmet idealine davet ettikten sonra şöyle dedi: "Hizmet hiçbir zaman ideolojik değildir çünkü biz fikirlere değil insanlara hizmet ederiz."

Evet, siz insanlara hizmet edersiniz! Ama hangi insanlara? Önce Vatikan'ın kardinallerine, bankalarına, masonlarına! Sonra işçileri, yoksul köylüleri, emekçileri öteki dünya vaatleriyle oyalayarak, dikkatlerini bu dünyanın zulmünden uzaklaştırarak, Katoliklerin yaşadığı bütün ülkelerde kapitalistlere, bankacılara, toprak sahiplerine! Sonra emperyalist dünyanın bütün kudretli hâkim sınıflarına!

Siz, bugün içinden geldiğiniz için hamisi gibi davrandığınız Latin Amerika ülkelerini (ve tabii Küba'yı) İspanya ve Portekiz, 1492'den itibaren istila ettiklerinde, Amerika'nın yerlilerinin insan olmadığını, dolayısıyla Hıristiyanların onlara acımasının gerekli olmadığını vaaz etmiş bir Katolik kilisesinin mirasçısısınız! Siz, yerin altında altın ve gümüş madenlerinde on altı saatlik işgünü boyunca çalışan yerli kölelerin efendilerine hizmet ettiniz!

Evet, siz insanlara hizmet edersiniz. Ama yanılıyorsunuz! Komünistler de insanlara hizmet ederler. Bir küçük farkla: sizin hizmet ettiklerinizden başka insanlara. İşçilere, küçük toprak sahibi köylülere, dar gelirli esnafa zanaatkâra, bebesini sırtına bağlamış toprağı çapalayan kadına, kent yoksuluna, ezilene, horlanana...

Şimdi gelmişsiniz, işçilerin emekçilerin hâlâ komünizme azıcık benzeyen bir ideolojiye göre yaşamaya çalıştığı tek ülkede güya ideoloji aleyhinde konuşuyorsunuz. Anti-komünizm yapıyorsunuz!

Hem de tarihin gördüğü en saf anlamda ideoloji olan bir fikirler silsilesi adına!

Sizin kilisenizin içinden çıkma papazlar, 1970'li ve 1980'li yıllarda Brezilya'da, Nikaragua'da, Guatemala'da, Salvador'da, doruğunda ABD'nin yer aldığı zulüm ve sömürü sistemine karşı yoksul halkın yanında yer almıştı. O harekete "Kurtuluş Teolojisi" denmişti. Öncülünüz papalar, o hareketi temizledikten sonra gelmişsiniz, Latin Amerika devriminin öncü ülkesinde halka anti-komünizm propagandası yapıyorsunuz. Ama CNN televizyonu ve bütün medya size "Halkın Papası" unvanını veriyor!

Emperyalist basın, Küba halkının Papa'yı dinlemek için Plaza de la Revolución'u "hınca hınç" doldurduğunu yazdı. "Küba halkı komünizmden yaka silkiyor" demek istiyorlar. İşte Papa konuşurken Plaza de la Revolución böyle görünüyordu.

Bir de Fidel konuştuğunda nasıl görünüyormuş meydan, ona bakalım:

Fidel ve kardeşi Raúl bugün ne yapıyor olursa olsun, biz Che Guevara'nın Küba'sını sonuna kadar savunacağız! Papa'ya da, Amerika'ya da, Kübalı karşı devrimcilere de geçit vermemek için uluslararası alanda ne yapabilirsek yapacağız. İş ki Plaza de la Revolución'un adı hep aynı kalsın!

Çok güçlü bir dayanağı var umudumuzun. Uzun uzun anlatmaya gerek yok. Öyle devrimin ilk yıllarında falan değil, 2014 yılının 1 Mayıs'ında Plaza de la Revolución'a girmeye hazırlanan, Che'nin silüeti ile yüz yüze gelmiş Küba işçi sınıfı ve halkının resmine bir bakın, anlarsınız!

Sungur Savran

TİP'ten günümüze: saflık ve safdillik

İşçi sınıfının ve sosyalizmin tarihi gelişmesinin erken bir aşamasında "saflık çağı" ya da "masumiyet çağı" olarak anılabilecek bir dönem yaşıyor. İşçi sınıfı kitlesel ölçekte ekonomik (sendikalar) ve politik (partiler) mücadele ve örgütlenmeye giriştiğinde, toplumsal bellekte izler bırakmış deneyimler henüz yok. Daha önemlisi, işçiler henüz burjuvazinin politik kurumlarıyla kirli ilişkiler içine girmeyi öğrenememiş. O tür deneyimler içinde hareketin şu ya da bu nedenle bölünmesi, çirkin ayak oyunları, komplolar, iftiralar yaşanmamış. Herkes biraz safiyane giriyor mücadeleye. Öncü işçiler sosyalist aydınları bağrına basıyorlar. İlişkiler henüz burjuvazinin ağır propagandasıyla zehirlenmemiş.

Avrupa çapında bu yaklaşık 1830'lu yıllardan Paris Komünü'ne kadar sürmüş. Saflığın bilinen en çarpıcı örneği, işçi önderlerinin Marx ve Engels'i iki ayrı aşamada kendi örgütlerinin programını belirlemek üzere davet etmesi. Önce 1840'lı yıllarda sürgündeki Alman işçileri ikiliyi Komünist Birliğe çağırıyor, bunun ürünü bildiğimiz gibi ünlü Komünist Manifesto. Sonra Uluslararası İşçi Birliği, nam-ı diğer I. Enternasyonal kurulurken başta İngiliz sendikacıları olmak üzere, Avrupa işçi sınıfının ve sosyalizminin önde gelen militanları Marx'ı örgütün tüzüğünü yazmaya davet ediyor. Marx bu örgütün en önde gelen yöneticisi ve sözcüsü olacaktır.

Marx ve Engels çok köşeli ve berrak görüşlere sahip. Saflık dönemi tek tek ülkelerde de yaşıyor, o zaman bazı ülkelerde çok hesapçı olmayan, iyi niyetli, ama kafası karışık birtakım sosyalist önderler ortaya çıkıyor. Bizce bunun klasik örneği Fransız sosyalizminin Cihan Harbi öncesindeki büyük önderi, eşsiz hatip Jean Jaurès'tir. Jaurès'te birbirini tutmayan bir sürü düşüncüyü bir arada görebilirsiniz. Hem yurtseverdir, hem enternasyonalist. Hem liberaldir, hem Jakobin. Hem burjuva devrimcisidir, hem sosyalist.

Tam yarım yüzyıl önce, 1965 seçimlerinde meclise 15 milletvekili sokarak Türkiye'yi şaşkına çeviren Türkiye İşçi Partisi (TİP) de, onun sembolik olarak en önemli lideri Mehmet Ali Aybar da Türkiye sosyalizminin "saflık çağı"nın temsilcileridir. Bir kere, şu paralellik çarpıcıdır. Aynen Marx'a yapıldığı gibi, TİP'te de 1961 yılında partiyi kendi başlarına kurmuş olan sendikacılar 1962'de gelip Aybar'a parti başkanlığı önermişlerdir! (Bu, Aybar'ı

başka bakımlardan Marx'la karşılaştırılacak bir şahsiyet olarak görmeyi gerektirmez elbette.) Başka şeyler de var. TİP dünya sosyalizmi içinde büyük çatlaklar yaşadığı bir dönemde gün yüzünü gördüğü halde 1968 yılına kadar bütün sosyalistleri çatısı altında toplayabilmiştir. Aybar'a gelince, onda ne ararsanız vardır: Kemalizm de vardır, liberalizm de. İşçilik de vardır, aydın kibri de. Anti-emperyalizm de vardır, Batı hayranlığı da. Türkiye sosyalizmi de önderiyle birlikte aynı karma ideolojik yapı içinde yürümektedir. 1961 Yön Hareketi'nden beri Che Guevara'nın anlatıldığı nice yayında İsveç sosyalizmi propagandası da vardır.

İşte TİP böyle bir saflık çağında parlamentoya büyük bir umut bağlamış insanların partisidir. Her seçimde büyüyerek sonunda iktidara oynayabileceklerine inanan insanların. İnandıkları şeye de sıkı sıkıya sarılmışlar, mecliste Demirel'in haydut milletvekillerini zıvanadan çıkartacak bir muhalefet yapmışlardır. Sonra 1968 gelmiş, farklılıklar bütün ağırlığıyla kendini hissettirmiş, reformist ile devrimci ayrıştırmıştır. Artık hiçbir şey TİP türü bir partiyi yeniden doğuramaz.

Bir kez reformizm ile devrimcilik, parlamentarizm ile devrimci mücadele, oportünizmle bağımsız sınıf tavı birbirinden gerçek dünyada ayrıştıktan sonra, 1960'lı yılların TİP kadrolarının içinde bulunduğu hayalciliği yeniden yaşamaya, parlamentoya o dönem gibi umut bağlamaya kalkışmak, saflık değil safdillik oluyor. Yani henüz dünyanın pisliğini görmemiş masum insanın yerini, pisliği kendisi görmüş ya da görenlerce uyarılmış, burjuvazinin işçi sınıfı ve ezilenlerin saflarındaki nasıl satın alabileceğini öğrenmiş, ama yine de kanmaya istekli bir insan tipolojisi alıyor. Bugün parlamenter dar kafalılığa o günkü gibi hoşgörü ile yaklaşmak mümkün değil.

O yüzdendir ki, bugünün görevi düzenin gönüllü savunucularının güdümünde olacak bir Türkiye İşçi Partisi'ni kurmak değildir. Bugünün görevi, Devrimci İşçi Partisi'ni kurmaktır. Kanmayı ve satın alınmayı reddedenlerin partisini. Bugün gereken TİP değildir, DİP'tir. İşin doğası gereği, devrimci bir parti, saflık çağının partisi gibi kitlesel çıkmayacaktır yola. Ne de kolay kitleselleşebilecektir. Ama bir kez kitleselleştiğinde hiçbir meclise sığmayacak yepyeni bir dünya yaratma kapasitesine kavuşmuş olacaktır.

Zimmerwald'ın 100. Yıldönümü İnsanlığın onuru, Komintern'in tohumu

Bir yüzyıl önce, Birinci Dünya Savaşı'nın kan ve ateşi içinde dünyanın en gelişkin, en "uygar" ülkelerinin kıtası Avrupa, bir başından ötekine bir insan mezbahasına dönmüşken, İsviçre'nin Zimmerwald adlı bir dağ kasabasında, İkinci Enternasyonal üyesi partilerden savaşa karşı tutum benimsemiş delegeler bir konferansta toplanıyordu. Bir çeyrek yüzyıl boyunca Komünist Manifesto'nun "Bütün ülkelerin işçileri birleşin!" şiarı zemininde mücadele etmiş olan Enternasyonal; Fransız, Alman, Avusturya, hatta Rus partilerinin liderlerinin çoğunluğunun ihaneti dolayısıyla fiilen çökmüştü. Emperyalistler kendi yağma savaşları için işçi ve köylülere üniforma giydirerek onları birbirilerini öldürmeye gönderiyor, "sosyalist" liderler de burjuvazilerinin bu politikasını destekliyordu. Sonuna kadar savaşa karşı tavır alan Alman enternasyonalisti Rosa Luxemburg, "o zaman" diyordu, "Komünist Manifesto'nun sonunu şöyle değiştirmek gerekir: bütün ülkelerin işçileri, barış döneminde birleşin! Savaş döneminde birbirinizi boğazlayın!"

Zimmerwald: İhanete isyan

Elbette burjuvazinin mezbahasına destek vermeyen sosyalistler de vardı. Rusya'da Lenin'in Bolşevik Partisi, Trotskiy ve örgütü Mejrayonska, Menşevikler arasında Martov; Almanya'da başını Rosa Luxemburg, Karl Liebknecht, Clara Zetkin ve Franz Mehring'in çektiği Spartakus grubu; Britanya'dan Independent Labour Party ve British Socialist Party; Sırp, Bulgar, Romen partileri; İskandinav ve Baltık ülkelerinden sosyalist gruplar; İsviçre partisi; savaşa karşı çıkan ama kendi ülkesinin savaşına "engel çıkarmayan" İtalyan partisi vb.

İşte bütün bu güçler, İtalyanların ve İsviçreliğin girişimiyle, savaşın başlamasından yaklaşık bir yıl sonra, 5-8 Eylül 1915'te Zimmerwald'de toplanacak ve Avrupa sosyalist işçi hareketinin savaşa karşı nasıl mücadele edebileceğini tartışacaktı. Trotskiy anılarında, çeyrek yüzyıllık faaliyetten geriye kalan enternasyonalistlerin birkaç tren vagonuna sığmalarının Zimmerwald delegeleri arasında şaka konusu olduğunu yazar. Ama buradan çıkacak ders müthiştir: Zimmerwald, o küçük konferans, geleceği temsil ediyordu. Dört yıla kalmayacak, 1919 yılında Komünist Enternasyonal (Komintern) Zimmerwald'ın hazırladığı zemin üzerinde kurulacaktı!

Epeyce tanıdık isim vardı Zimmerwald'de. Bolşevikleri temsilen Lenin ve Zinoviyev, Paris'te yayınlanmakta olan *Naşe Slovo* adına Trotskiy ve Martov, Menşevik Örgütlenme Komitesi'nden Akselrod, Polonya'dan (daha sonra Bolşevik

Partisi'nde faal olacak olan) Karl Radek ve Rosa Luxemburg'un Polonya partisinden Warski, Almanya'dan "Merkez" diye anılan eğilimden Georg Ledebur (Kautsky davet edildiği halde gelmeyi reddetmişti), Spartakistlerden iki temsilci, Romanya'dan (ileride Trotskiy'in bürokrasiye karşı mücadelesinde bir numaralı yoldaşı olacak olan) Kristiyan Rakovski, Bulgaristan'dan Blagoev ve Kolarov vb.

Bir de gelemeyenler vardı. Ağustos 1914'te Alman parlamentosu Reichstag'da savaş için bütçe tahsisatı oylanırken tek başına hayır diyerek bir efsane haline gelen Karl Liebknecht askere alındığı için gelememişti, ama bir mektup yollamıştı (Rosa ise hapisteydi). Fransa'dan (daha sonra Fransız Trotskizminin kurucusu olacak olan) Alfred Rosmer ve Pierre Monatte'ın gelmesi de Fransız devletince engellenmişti.

Zimmerwald'de iki eğilim

Zimmerwald Konferansı'na katılan delegelerin savaş karşısındaki tavrı en sağda pasifizmden en solda Lenin ve Bolşeviklerin devrimci bozgunculuğuna kadar geniş bir yelpazeye yayılıyordu. Bu durumda konferansın, sosyalistlerin savaş karşısında izleyeceği politikalar konusunda farklılıklara ve tartışmalara tanık olması şaşırtıcı değildi. Bu tartışmalar içinde Zimmerwald delegeleri esas olarak ikiye ayrıldı. Bolşevikler her ülkede savaşın sınıf savaşına dönüştürülmesi yönünde çağrı yapılmasını ve bununla tutarlı olarak her ülke sosyalistlerinin kendi emperyalist devletlerinin yenilgisi için mücadele etmesini savundular. Ama azınlıkta kaldılar.

Trotskiy'in tasarladığı sonuç bildirgesi ise delegelerin çoğunluğunun eğilimlerine uygun olarak kaleme alınmıştı. Savaşın tahribatını edebi bir dille betimliyor, savaşın sorumlusu olarak kapitalist emperyalizmi gösteriyor, Enternasyonal'in çeşitli kongrelerinde almış olduğu açıkça savaş karşıtı kararlara rağmen liderlerin çoğunun sınıf mücadelesini bir kenara bırakarak kendi burjuvazilerine hizmet etmeye giriştiğine işaret ediyordu. Buna karşı, savaşa karşı mücadele etmenin, ilhak ve tazminat olmaksızın barışı savunmanın, ulusların kendi kaderini tayin etmesini ilke olarak yerleştirmenin işçi sınıfının ve sosyalistlerin görevi olduğu vurgulanıyordu. Savaşın başından beri işçi sınıfının hâkim sınıfların hizmetinde olduğu belirtiliyor, şimdi görevin sosyalizm için mücadele etmek olduğu söyleniyordu. Bildirge "Bütün ülkelerin işçileri, birleşin!" çağrısı ile sona eriyordu.

Bolşevikler ve müttefikleri (Polonya, Letonya, İsveç-Norveç) sonuç bildirgesini yetersiz bul-

makla birlikte imzaladılar, ama bir serh koyarak.

Lenin ile Trotskiy'i ayıran

Lenin sol kanadın önderiydi, Trotskiy ise çoğunluğun eğilimini ifade eden bildirgenin müellifi. Neydi fark? Esas olarak iki fark vardı. Birincisi, Lenin savaşla birlikte Avrupa çapında bir devrimci durumun önkoşullarının oluşmuş olduğunu tespit ediyordu. Şayet bu doğruysa, devrime hazırlanmak üzere ne tür bir taktik izlenecekti? Devrimci bozgunculuk, bu sorunun cevabı idi. Çoğunluk bu taktiği "uç", "aşırı" vb. bularak devrim olanaklarını doğru değerlendirme fırsatından yoksun kalıyordu. Lenin'in devrimci bozgunculuk politikası, savaşın ikinci ve özellikle üçüncü yılından itibaren bütün cephelerde askerlerin savaşa sırt dönmesi, siperlerde "düşman" denen diğer uluslardan proleterler ve köylülerle kardeşleşmesi, sonunda da silahını kendi devletine çevirmesi ile muhteşem şekilde, bütünüyle doğrulanacaktır.

İkinci mesele, çoğunluğun metninin sosyalizme ihanet edenlere, oportünistlere, revizyonistlere

re karşı kesin bir tavır almamasıdır. Trotskiy'in kendisinin savaşa karşı tutumunda en ufak bir ikirciklilik yoktu. Ama Menşeviklerin en sağ kanadının Örgütlenme Komitesi (toplantıda Akselrod tarafından temsil ediliyordu) bütünüyle Rus şovenisti iken, Trotskiy'in birlikte gazete çıkarttığı Martov (kendisi çok enternasyonalist bir tutum içindeydi) ise Örgütlenme Komitesi'nden kopmayı kabul etmiyordu. Lenin ise

bu konuda Trotskiy'e kıızıyordu, çünkü Trotskiy, Martov'un şovenistlerden kopmaya razı olmadığını bile bile kendisi de ondan kopmamakta ısrar ediyordu! Bu konuda da Lenin'in Trotskiy karşısında haklı olduğunu, Menşeviklerin, Kautsky'lerin, Hilferding'lerin 1917'den itibaren takındığı tutum berrak biçimde ortaya koyacaktı.

Zimmerwald'ın mirası

Fikir ayrılıkları bir yana, Zimmerwald, savaşın yarattığı felakete karşı, uluslararası sosyalist işçi hareketine çok önemli bir tarihsel miras bırakmıştır. Buradan çıkışta bir Uluslararası Sosyalist Komite kurulmuştur. Ertesi yıl yine İsviçre'de Kienthal'de bir ikinci konferans düzenlenmiştir. Zimmerwald'e katılmamış olan bir dizi sosyalist çevre konferans sonrasında imzalarıyla desteklerini bildirmiştir. Zimmerwald, savaşı sınıf mücadelesi yöntemlerini de kullanarak durdurmanın ilk büyük çağrı merkezidir. Komintern, kendi kuruluşunda Zimmerwald'i atası olarak gördüğünü bir bildiriyile dünyaya ilan etmiştir.

Türkiye solu ne yaptı?

Türkiye solunun Birinci Dünya Savaşı karşısında ne tutum takındığı konusunu ele almak kolay değil. Çünkü cumhuriyet öncesinde bu sol çokuluslu bir soldu: Rumlar, Ermeniler, Bulgarlar, Yahudiler hareketin en önemli unsurları idi. Bu kendi içinde bir sorun yaratmazdı ama önce Balkan Savaşları, ardından Dünya Savaşı, gayrimüslimlerin toplumla ve devletle ilişkisini sarsıcı biçimde değiştirdi. Kimi imparatorlukta koptu: Selanik, Balkan Savaşlarında Osmanlı'dan

koptuğu için Selanik Sosyalist Federasyonu'nun Birinci Dünya Savaşı sırasında aldığı tavır bir ölçüde bizim dışımızdadır. Ama bu federasyon Zimmerwald'i konferans sonrasında imzasıyla desteklemiştir. Bu onurdur. Bulgar hareketinin temsilcilerinin Zimmerwald'de olması da, ayrılık çok daha eskilere yaslanıyor olsa da, çok etkileyicidir. Ermeni örgütlerinin ikisi (Daşnak ve Hınçak) Enternasyonal'in üyesiydi. Bunlar tarihe geçecek çok tuhaf bir politika belirlediler.

Hem Osmanlı Ermenileri için, hem Rus Ermenileri için "vatan savunması" kararı aldılar. Bir küçük sorun vardı ki, bu iki ülke birbiriyle savaşıyordu. Yani Ermeni Ermeni'yi vuracaktı! Osmanlı Sosyalist Fırkası'nın politikasını daha bilmiyoruz. İştirakçi Hilmi'nin adıyla özdeşleşmiş olan bu örgütün politikasını öğrenmek, Türkiye sosyalizminin tarihi açısından çok önemli bir veriyi elde etmek demek olacaktır.

Gençlik mücadelesi

Özgür Emekçiler Lisesi'ni birlikte kuralım!

İster liseye yeni başlamış olalım, ister bu eğitim öğretim yılı son senemiz olsun. Bir dizi sınava girerek bir liseye yerleştik ve üniversiteye geçişte yine bir dizi sınavla gireceğiz. Liseye hazırlanırken dersanelere para ödemiştik, şimdi temel liselere veya özel öğretmenlere para ödeyeceğiz. Belki bizi tam olarak neyin beklediğini bilmiyoruz.

Yalnız şundan eminiz; eğitim sistemi bize bir gelecek sağlamıyor! Bu yüzden, geleceğimizi kendi ellerimize alıyoruz ve mücadele ediyoruz! Peki, biz nasıl bir lise istiyoruz, hangi taleplerle mücadele ediyoruz?

Öncelikle kendimizden başlayalım. Bizler öğrenciyiz, öğrenmekte olanlarız. Ancak ileride mesleğimizi elimize aldığımızda

üreten, emek veren, çalışan olacağız. Bizler geleceğin emekçileriyiz; ister bilim emekçisi, ister sanat emekçisi, ister sözleşmeli öğretmen, ister sağlık ocağında doktor, ister plazalarda çalışan büro emekçisi, ister tersanede, inşaatta, fabrikada teknisyen veya vasıfsız işçi. Ayrıca çalışabilecek kadar şanslı(!) olmayan yüzde 26'lık bir genç işsiz oranıyla karşı karşıyayız.

Gelecekteki çalışma koşullarımızın iyi olabilmesi için bugünden itibaren mücadelede yer alıyoruz. Bugünün şartlarını iyileştirme mücadelesi veren, gerektiğinde iş durduran, grev yapan, sendikaya üye olup hakkını arayan işçi ve emekçilerle dayanışma içindeyiz. Mücadeleleri bize yol gösteriyor.

Kapitalizmde güvenceli bir ge-

lecek sahibi olabilmek için ancak çok zengin bir azınlığa mensup olmak gerektiğinin farkındayız. Bizler meslek liselerinde sömürüye maruz kalanlarız, dersane parası çıkartabilmek için çalışlarız, sömürüyü de sömüreni de biliyoruz. Bu yüzden çözümümüz Özgür Emekçiler Lisesi!

● Bizi geleceğin sömürülecekleri olarak yetiştiren ve derslerde bizlere kapitalist ideolojiyi dayatan eğitime karşı biz, yeteneklerimize göre, özgürce, kolektif bir şekilde öğrenebileceğimiz ve üretebileceğimiz bir lise istiyoruz. Yani bir şeyler ezberlediğimiz, ya da staj adı altında ayak işlerine koşduğumuz değil, bir şeyler öğrendiğimiz, ürettiğimiz; üretimin içinde öğrendiğimiz bir lise istiyoruz.

● Müşteri değil, öğrenci olmak istiyoruz. Bu yüzden bütün liselerin kamulaştırılmasını istiyoruz.

● Okurken ihtiyacımız olabilecek bütün ders araç ve gereçlerinin, yol, barınma, beslenme gibi temel ihtiyaçlarımızın devlet tarafından karşılanmasını istiyoruz.

● “İyi lise” kavramının ortadan kalkmasını istiyoruz; bütün liselerde nitelikli, bilimsel bir eğitim görmek istiyoruz!

● İdare tarafından “disipline” edildiğimiz değil, özgürce düşünebildiğimiz, fikirlerimizi paylaşabildiğimiz bir lise istiyoruz!

● Cinsiyetçi eğitime ve kıyafet yönetmeliğine karşı, kadın-erkek eşitliğini savunan bir lise istiyoruz!

● Zorunlu din dersiyle bize devlet tarafından uygun görülen

dinin ve mezhebin dayatılmasını istemiyoruz; özgürce düşünebilmek ve karar vermek istiyoruz. Bu yüzden zorunlu din dersi istemiyoruz!

● Her öğrencinin verilen eğitimden eşit bir şekilde faydalanabilmesi için anadilde eğitim talep ediyoruz. Aynı okulda birden fazla dilde eğitim verilebilmesi için Kürtçe dahil ülkede konuşulan dillerde eğitimin önünü açın. Farklı halklardan insanların eşit bir şekilde eğitim görebileceği bir okul istiyoruz!

Biz böyle bir lise istiyoruz ve bu taleplerle Özgür Emekçiler Lisesi'ni kurmak için mücadele ediyoruz!

Devrimci İşçi Partili Liseliler Sınıf Bülteni

Üniversitelerden mektuplar

Eğitime bütçe, öğrencilere ücretsiz ders araç gereçleri istiyoruz!

Merhaba, ben güzel sanatlar fakültesi heykel bölümünde okuyan bir öğrenciyim. Yetenek sınavlarına hazırlanırken de, okulu kazandığımda da aile büyüklerim olsun, lise öğretmenlerim olsun bir sürü insan bana “tavsiye” vermişti. “Yine yap ama hobi olarak yap” şeklinde biten, bu ülkede sanatçı olmanın zorluklarını anlatan tavsiyelerde bir tek şeyi söylememişlerdi: malzemenin, araç gereçlerin pahalılığını ve çoğu okulun, bu tür masrafları öğrencinin karşılamasını beklediğini.

Ders araç gereçlerinin ve öğrencinin bütün ihtiyaçlarının devlet tarafından karşılanmaması, bütün okulların ve bütün bölümlerin sorunu. İhtiyaçlarımız defter, kitap, kalem ile sınırlı olduğunda sorun çok da büyük

gözükmüyor olabilir. Ancak bazı okullar, örneğin heykel yaparken kullanılan kil için para toplamamızı, heykel altlığını bile tahta kestirip, demir taktırıp bizim getirmemizi istiyor. Bazıları malzemeyi karşılıyor ama yalnızca belirli miktarda. Araç gereç almak da bize kalıyor. Resim bölümünde öğrenciler boya, tuval gibi malzemelerle çalışıyorlar ve maliyeti yine öğrenciye kalıyor. Hangi bölümde okursa okusun emekçi ailelerin çocukları için resim kâğıdı, resim kalemi almak bile zor gelir. Çünkü her gün kullandığımız ve çabuk bitirdiğimiz malzemeler bunlar. Hâl böyle olunca güzel sanatlarda okumak da maliyetli oluyor. Mezun olunca o zamana kadar yapılan masrafları ve üstüne bir de geçimini, kendi mesleğini yaparak karşıla-

mak ise ayrı bir konu.

Okurken karşımıza çıkan ilk sorun, malzemelerimizin, araç gereçlerimizin maliyetinin altından kalkabilmek. Öğrencilerin ders araç gereçlerinin bir şekilde karşılanması lazım. Devletin eğitime gereken bütçeyi ayırmasını, sadece güzel sanatların değil, bütün fakültelerin ve bölümlerin ders araç gereçlerini karşılamasını istiyoruz!

*Mimar Sinan Üniversitesi
Güzel Sanatlar'dan bir öğrenci*

Taşeron fakülte

İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi öğrencisiyim. Bu seneki derslerimi seçerken fakülte yönetiminin ders sayısını azaltma kararı aldığını öğrendim. Gereçleri ise öğrenciye uygulama yapması için zaman yaratmış. Hem komik hem de çelişkili! Uygulama öncesi gerekli teo-

rik altyapıdan, bilgiden bizi mahrum bırakarak uygulama yapabilmemiz için zaman yaratıyorlar! Ayrıca barınma, beslenme, ulaşım gibi temel gereksinimlerini zorlukla karşılayan öğrencilerin uygulama yapabilmesi için gerekli olan araçları almaya maddi imkânlarının yetmeyeceğini bile bile bu kararı alıyorlar. Amaçları sözde bizim işi öğrenmemiz için zaman yaratmak, ama nerede, piyasada!

Üniversite içerisinde de öğrencilerin çoğuna uygulama alanı

açamayan fakülte yönetimi, biz işçi emekçi çocuklarını sermayeye ucuz iş gücü olarak altın tepside sunuyor. İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi sermayeye hizmet eden taşeron bir firma gibi hareket etmektedir.

Sermayenin çıkarlarına hizmet eden tepeden inme bu kararlara karşı tabanda örgütlenip emek mücadelesini yükseltmek zorundayız. Üniversitede çalışan işçi ve emekçilerin talepleri etrafında kümelenip uygulama ve teorinin iç içe geçtiği ve bundan herkesin faydalanacağı politenik eğitimi savunmalıyız.

*İstanbul Üniversitesi'nden
bir öğrenci*

Üniversitelerde özel güvenlik saldırısı

Eylül ayının son haftası üniversitelerin açılmasıyla birlikte özel güvenlik görevlilerinin öğrencilerin çeşitli faaliyetlerine yönelik saldırıları de başladı. Devrimci İşçi Partili Öğrenciler de İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) ve Eskişehir Anadolu Üniversitesi'nde saldırıların hedefindeydi.

İTÜ'de güvenlik amirliği önce yemekhane içinde masa açılmasına izin vermedi, yağmura rağmen masanın dışarıya kapı önüne taşınmasını istedi. Rektörlüğün emriyle yapılan saldırıya karşı öğrenciler masayı savundu. Merkezi derslik binası içerisinde açılan masalara güvenlik tekrar saldırı. Masalarını savunan öğrencileri darp eden güvenliğin zorba ve keyfi uygulamaları, ajitasyonlarla öğrencilere teşhir edildi. Saldırı esnasında bina içinde olan akademisyenler de öğrencilere destek verdi.

Eskişehir Anadolu Üniversitesi'nde de siyasi faaliyetlere yönelik çeşitli baskı ve engellemelerin yaklaşık bir hafta boyunca devam etmesinin ardından 2 Ekim günü özel güvenlik görevlileri çevik kuvvetin de kapıda beklediği sırada çeşitli grupların yemekhane içinde

asılı afişlerine saldırı. Saldırı sırasında öğrenciler bir yandan afişleri savunmaya çalışırken diğer yandan da bu durumu teşhir etmeye yönelik ajitasyon yaptılar. Güvenliğin saldırıları sırasında kamına aldığı tekme sonucu yaralanan bir öğrenci hastaneye götürüldü.

Geçmiş yıllarda da üniversite yönetimleri bu tür uygulamalarla solcu öğrencilerin, devrimcilerin faaliyetlerini engelleme çabası içine girmişti. Biz ise her seferinde bu baskıları teşhir ederek geri adım atmadık ve bunlara karşı mücadele ettik.

Bu yıl da Özgür Emekçiler Üniversitesi şiarıyla mücadele eden DİP'li Öğrenciler geri adım atmayacaktır. Üniversite yönetimlerinin bütün baskı ve yasaklarına rağmen, üniversite emekçilerine güvenceli iş, üniversitede taşeronun yasaklanması, eşit, parasız ve bilimsel bir eğitim için mücadele etmeye devam edeceğiz.

İşçilerin ve köylülerin Kızıl Ordusu'nun kurucusu

Lev Trotskiy, Ekim Devrimi'nin V.I. Lenin'le birlikte iki büyük önderinden biri olarak tarihe geçmiştir. Trotskiy, Ekim Devrimi'nin teorisini yapmıştı. 1905 Devrimi'nin deneyimi ışığında Sürekli Devrim kuramını geliştirmiş ve bu kuram Ekim Devrimi ile adeta pratik olarak uygulamaya konmuş ve başarıya ulaşmıştı. Trotskiy, Ekim Devrimi'nin örgütleyicisi oldu. Petrograd Sovyeti'nin Askeri Devrimci Komitesi'nin başkanı sıfatıyla ayaklanmayı bizzat o yönetti. Devrimin temsilcisiydi. Çiçeği burnunda işçi devletini, Dışişleri Halk Komiseri sıfatıyla köklü emperyalist devletler karşısında temsil eden de o oldu.

Lenin, işçi sınıfının bu büyük devriminin baş mimarıydı. Devrimin partisi onun partisiydi. Trotskiy'in sözleriyle o olmasaydı devrim olmazdı. Ama Lenin'in sözleriyle de bir kez Bolşevik Partisi'ne katıldıktan sonra Trotskiy'den daha iyi bir Bolşevik yoktu ve bu boş bir iltifat değildi. Gerçekten de öyleydi ve bu yüzden Lenin ve Bolşevik Partisi, en hayati görevlerde devrimin hayat memat meselelerini çözmek için hep Trotskiy'i görevlendirdi. O hiçbir zaman bir komplocu olmadı. Ama ayaklanmayı yönetme ve Kışık Saray işini halletme görevi ondan başkasına verilemezdi. O bir diplomat değildi ama en kritik anda Almanlarla barış görüşmeleri sırasında işçi devletinin baş müzakerecisi Trotskiy olacaktı. O bir asker değildi. Ama iç savaş gelmiş çatmıştı ve devrimin ölüm kalım savaşında komutanlık yapma görevi de yine ona düşecekti.

Trotskiy askerlik ve savaşla ilgili birikiminin pratik kısmını Balkan Savaşı sırasındaki muhabirlik faaliyetinden, teorik bölümünü ise doğal olarak kitaplardan edindi. Herhangi bir askeri okulda eğitim görmedi. Meslekten asker değildi. Meslekten devrimciydi. Bu onun en büyük avantajıydı. Çünkü ona verilen görevde, ondan sadece komutanlık yapması değil komuta edeceği orduyu sıfırdan kurması bekleniyordu.

Sınıf ordusu

Ekim Devrimi'nin askeri aygıtı; Petrograd'ın bahriyelilerinden, devrimci askerlerden, partinin etrafında örgütlenmiş olan silahlı işçilerden oluşan Kızıl Muhafızlardan oluşuyordu. Bu güçlerle önce Kışık Saray, sonra bir hafta içinde de Kremlin ele geçirilmiş ve hem Rusya'nın hem de işçi sınıfının en

büyük iki kenti kontrol altına alılabilmisti. Ama Trotskiy'in deyişiyle Ekim Devrimi kolay kazanmıştı. Esas büyük savaş yeni başlıyordu. Devrim sadece Almanların değil İngilizlerin, Fransızların, Japonların ve Amerikalıların, kelimelerin gerçek anlamıyla yedi düvelin desteklediği karşı devrimci beyazlarla savaşmak zorundaydı. Bu da eldeki mevcut güçlerle mümkün değildi.

Kızıl Ordu kurulacaktı. Trotskiy'in tüm emir ve talimatlarında andığı şekliyle İşçilerin ve Köylülerin Kızıl Ordusu. Tarihteki tüm ordular gibi Kızıl Ordu da toplumun çoğunluğunu meydana getiren emekçi sınıflardan oluşturulacaktı. Ancak tarihte ilk defa bir ordu açıkça deklare edilmiş biçimde sınıf prensibine dayanarak kuruluyordu.

Bu ordu teknik açıdan diğer ordulara benzeyecek, daha doğru bir ifadeyle bu ordunun teknik olarak düşmanın ordularından geri kalır yanı olmayacaktı. Ama Kızıl Ordu özü ve niteliği itibarıyla burjuva ordularının tam zıddı bir özelliğe sahipti. Bu ordunun askerleri ilk defa yönetici azınlığın menfaatleri için değil kendilerinin ve toplumun çoğunluğunun menfaatleri için çarpışacaktı. Bu, tüm yoklukların ve olanaksızlıkların içinde Kızıl Ordu'nun bağrındaki bitmez tükenmez güç kaynağıydı.

Zorunlu askerliğe geçiş

Trotskiy, orduyu ilk başta gönüllülük temelinde kurmaya yöneldi. Kendi ifadesiyle bu, işçi demokrasisinin bir gereği değil mevcut durumun dayattığı bir zorunluluktı. Ordu bir belkemiği etrafında inşa edilmeliydi ve bu belkemiği ancak bu ordunun hizmet ettiği davayı benimseyen ve bu uğurda savaşmak isteyen gönüllülerden, işçi sınıfının bilinçli kesimlerinden oluşturulabilirdi. Trotskiy, işçilerin ileri katmanlarının oluşturduğu merkez etrafında adım adım halkalar halinde genişleyen bir biçimde orduyu inşa girişti. İşçilerden sonra orduya katılacak köylüler için başkasının emeğini sömürme şartı koydu. Böylece ordu işçilerin ve başkasının emeğini sömürmeden geçinen yoksul köylülerin ordusu oldu. Sınıfsal temellerde ordunun belkemiği sağlandıktan sonra giderek gönüllülük ilkesinden zorunlu askerlik uygulamasına geçildi.

Tüm sınıflardan erkekler için askeri eğitim ve askerlik hizmeti zorunlu hale getirildi. Kadınlar ise

istedikleri takdirde erkeklerle aynı temelde askeri eğitim alma hakkına sahipti. Kızıl Ordu'nun, büyümesi ile birlikte hem gücü hem de sorunları arttı. En büyük sorun ordunun beslenmesi meselesiydi. Toprak sahipleri tahıllarını orduya vermek istemiyor ya da istedikleri fiyattan satmak istiyorlardı. İşçi iktidarı, toprak sahipleri ile uzlaşmadı. Çiftçilerin tahılına zorla el koymadı. Sınıf ordusu sınıf mücadelesiyle beslendi. Kırın yoksul köylüleri toprak sahiplerine karşı seferber oldular. Gerektiğinde toprakları işgal ettiler. Toprak sahiplerinin işgal edilen topraklarından elde edilen ürünler, hem yoksul köylülüğün geçimini sağlamaya hem de orduyu beslemeye yetecek miktardaydı. Ukrayna tahıl savaşlarının en çetin geçtiği bölge oldu.

Çarlık ordusunun eski subayları devrimin hizmetinde

Diğer büyük sorun ordunun komuta kademesiydi. İşçiler ve köylüler yıllarca asker olarak savaşmışlar. Ama askerlik sanatını tüm incelikleriyle ve komutanlık düzeyinde öğrenme ayrıcalığı sadece varlıklı sınıflara mahsustu. Kızıl Ordu, Çarlık ordusunda görev yapmış eski subayları görevlendirmek zorunda kaldı. Trotskiy, askerliğin kendine özgü gerekleri olduğunun bilincindeydi. Eski ordunun subaylarını istihdam ederken askeri konularda onlara tam yetki veriyor ama mutlaka yanlarına birer siyasi komiser yerleştiriyordu. Komiserlerin görevi askeri kararlara karışmak değildi. Bu kararların devrimin çıkarına olup olmadığını denetlemektir. Böyle bir durum olduğunda yani subay-

lar ihanet içine girerse, tutuklama dâhil gerekli tedbirleri alma yetkisi komiserdeydi. Ayrıca tüm ordu birimlerinde komünist hücreler kuruluyor, partili askerler, orduda durmaksızın komünist propaganda yaparak bilinç aşılıyordu. Çarlığın yağmacı ordusunu bozguna uğratan propaganda, şimdi işçilerin ve köylülerin devrimci ordusunun temel direği olmuştu. Bir komünist askerin haklar açısından ve koşulları itibarıyla herhangi bir askerden en ufak bir ayrıcalığı yoktu. Sadece görev ve sorumlulukları fazlaydı. Üstelik ihmalde bulunan hata yapan komünist askerler çok daha sert şekilde cezalandırılıyordu. Diğer askerlere ise hatalarını düzeltmeleri için daha müsamahakâr davranılıyordu.

Trotskiy, Çarlık ordusunun eski astsubaylarını, kurduğu askeri akademilerde hem askeri hem de siyasi eğitime tabi tutarak yeni kızıl subaylar olarak yetiştirdi. Her ne kadar pek çok eski subay sadık ve samimi bir biçimde Kızıl Ordu'ya hizmet etse de Trotskiy tüm komuta kademesini kızıl subaylardan oluşturmayı stratejik bir hedef olarak benimsemişti.

Kızıl disiplin

İşçilerin ve Köylülerin Kızıl Ordusu'nda tam ve kesin bir disiplin vardı. Ancak bu disiplinin kaynağı baskı değil ezilen sınıfların davasının haklılığı ve bu haklılığın bilince çıkarılmasıydı. Komutanların emirlerine uymak kati bir zorunluluktu. Ama komutanların askerleri bırakın ezmesi, onlara karşı kaba davranması bile kabul edilmiyordu. Trotskiy, komutanların askerlere "sen" diye hitap etmesini dahi ilkelere aykırı buluyordu. Öte

yandan disiplinsizlik hoş görülüyor, ihanet ise ölümle cezalandırılıyordu.

Kızıl Ordu bir milis kuvveti değildi. Düzenli ordu yapısına sahipti. Ancak Trotskiy ve Bolşevik Partisi milis yapısı ile düzenli orduyu sentezlediler. Adım adım Kızıl Ordu'yu yerleşim birimlerine paralel biçimde örgütlediler. Her bölge o bölgenin sakinleri tarafından oluşturulmuş ordular tarafından savunulacaktı. Bunun için yerel bir askeri örgütlenme ağı kuruldu. Bu askeri ağ, Sovyetlerle doğrudan ilişki içinde çalışmalarını yürüttü.

Trotskiy işte bu temellerde Kızıl Ordu'yu kurdu. Bilimsel sosyalizmi askerlik sanatına uyguladı. Askerlik sanatının tarihten süzülüp gelen ilkelerini ise sosyalizmin hizmetine sundu. Meşhur Zırhlı Treni ile cephe cephe dolaşarak kendi kurduğu orduya bizzat komutanlık etti. Trotskiy'in Kızıl Ordu'yu üzerinde inşa ettiği temel prensipler, ondan sonra emperyalizme ölümcül darbeler indiren Vietnam, Kore ve Çin halk orduları tarafından da benimsendi. Trotskiy kurduğu orduyu, emperyalizmin işbirlikçilerinin, toprak sahiplerinin ve burjuvazinin savaş makinesinin üzerine acımasızca sürdü. Sınıf düşmanını ezmekte hiçbir tereddüt göstermedi. İhaneti affetmedi. Milliyetçilikle değil Komünist ideallerle saflarını güçlendirdi, hamasetle değil ajitasyonla askerlerini cesaretlendirdi, kurduğu orduyla partiye hâkim olmayı hiç düşünmedi, onun yöntemi partiye orduyu kurmak ve yönetmektir. İşçi sınıfına güvendi ve onun etrafında kurduğu İşçilerin ve Köylülerin Kızıl Ordusu'yla zafere koştu.